

SLOVENSKI NAROD.

„Slovenski Narod“ velja po pošti:

za Avstro-Ogrsko:	za Nemčijo:
celo leto skupaj naprej . . . K 28—	celo leto naprej . . . K 33—
pol leta 14—	za Ameriko in vse druge države:
četrt leta 7—	celo leto naprej . . . K 38—
na mesec 2-50	

Vprašanjem glede inseratov se naj priloži za odgovor dopisnica ali znamka.
Upravništvo (spodaj, dvorišče levo). Knafljeva ulica št. 5, telefon št. 85.

Izhaja vsak dan svesto izjemni vsebini in prazniku.

Inserati se računajo po porabi prostora in sicer: 1 mm visok, ter 63 mm širok prostor: enkrat po 3 vin., dvakrat po 7 vin., trikrat po 6 v. Poslano (enak prostor) 16 vin., paše in zabvale (enak prostor) 10 vin. Pri večjih inseratih po dogovoru.

Na pismena naročila brez tedenske vposlatve naročnine se ne ozira.

„Narodna tiskarna“ telefon št. 85.

Upravništvu naj se pošiljajo naročnine, reklamacije, inserati l. t. d., to je administrativne stvari.

„Slovenski Narod“ velja v Ljubljani:

dostavljen na dom ali če se hoši ponj:

celo leto naprej . . . K 26-40	četrt leta 6-60
pol leta 13-20	na mesec 2-20

Posredna številka velja 10 vinarjev.

Dopisi naj se frankirajo. Rokopisi se ne vračajo.

Uredništvo: Knafljeva ulica št. 5 (v pritličju levo), telefon št. 34.

Naše uradno poročilo.

Dunaj, 18. maja. (Kor. urad.)
Uradno se razglša:

VZHODNO IN JUGOVZHODNO BOJIŠČE.

Ničesar poročati.

ITALIJANSKO BOJIŠČE.

Bitka ob Soči traja. Včeraj zjutraj smo po dvanajstnem izmenem polnem in silno litem boju opustili višino Kuk jugovzhodno od Plavi. Naše čete so se ustale nekaj sto metrov vzhodno od gore.

V pokrajini pri Gorici je trajal čez dan izreden mir. Ko se je znočilo, je sovražnik, ki se je odpovedal vsaki artiljerijski pripravi, naenkrat v gostih masah prodrl iz svojih jarkov. Vsi njegovi poskusi, vstati se v naših črtah, so se razbili ob hladnokrvni obrambi naših hrabrih čet.

Danes zjutraj je izvršil sovražnik močan sunek proti Sv. Gori. Branitelji so ga vrgli v bližinskem boju dol.

Od početka infanterijske bitke smo odpejali nazaj nad 3000 vjetih.

V pokrajini pri Bovcu in ob Plöcknu ter na južnem Tirolskem so Italijani stopnjevali svoj topovski ogenj.

Nomestnik načelnika generalnega štaba pl. Höfer, fml.

Nemško uradno poročilo.

Berolin, 18. maja. (Kor. urad.)
Wolfow urad poroča:
Veliki glavni stan:

ZAPADNO BOJIŠČE.

Armadska skupina prestolonaslednika Ruprehta Bavarskega.

Na fronti ob Aisni se je artiljerijski ogenj na obeh straneh Scarpe zopet ojačil. V bližinskem boju smo zavrnili ob cesti Gavrelle Fresnes angleški napad, ki je bil prodrl. Razvaline nekdanje vasi Bullecourt smo zapustili na povelje in brez vpliva s strani sovražnika, ki se je šele 24 ur pozneje tam ustalil.

Armadska skupina nemškega prestolonaslednika.

Tudi na fronti ob Aisni in v Champagne je pri razglednejšem vremenu delovanje artiljerije oživelo, zlasti na višinah Chemin des Dames in pri Prosnesu. Temu stopnjevanju ognja sledijo delne napade Francozov pri Bayeu, severno od Craonella in pri Craonnu smo vse zavrnili. Enako brezuspešen je ostal severno od Sapigneula nov sovražni sunek proti višini 108. Vzhodno od pristave La Royere sta jurišali dve stotniji, sestavljeni iz Berolincev in Brandenburčanov od Francozov v bojih dne 8. maja zaseden jarek ter vjeli posadko, obstoječo iz več kakor 150 mož.

VZHODNO BOJIŠČE.

Izjemni mestoma oživljajoče streljanje nobenih pomembnih dogodkov.

MAKEDONSKO BOJIŠČE.

V loku Črne je doživel sovražnik včeraj nov poraz. Po šestdesetih artiljerijskih pripravah na obeh straneh Makova se pričujoče močne napade smo do zadnjega zavrnili. Od nemških čet so se posebno odlikovali vzhodnopruski in šlezjski bataljoni ter gardni strelec.

Prvi generalni kvartirni mojster
W. Ladendorff.

Cesar na soški fronti. Sedmi dan krvave bitke ob Soči.

Korespondenčni urad poroča 17. maja:

Dne 16. t. m. popoldne se je vrnil cesar iz južne Tirolske na Dunaj in odpotoval še isti dan ob pol 11. uri zvečer v Ljubljano. Tja je dospel 17. t. m. zjutraj. Cesar se je peljal s svojim spremstvom najprej v bivališče armadnega poveljnika generalnega polkovnika pl. Borojeviča. V župni cerkvi je prisostvoval tihi maši. Nato je sprejel monarh v glavnem stanu situacijsko poročilo armadnega poveljnika. Samo z malim vojaškim spremstvom je odšel cesar po Vipavski dolini najprej do točke v ozemlju Trnovskega gozda, ki daje pregled nad planoto, ležečo južno Vipave. Razločno so se videli Fajti hrib in drugi stožičasti hribi, na katere so Italijani zadnje dni ponovno jurišali. Nad globoko med planoto in Trnovskim gozdom se je širil pogled na zapad. V solnčnem blešku se je svetila Soča. Daleč se raztezala italijanska ravan. Steber dima je dal tučnat spoznati, da naši dalekosežni topovi motijo početje Italijanov, da bi spravili v boj vedno nove čete. Onostran komenske planote se je blestel višnjevi zaliv pri Pančanu. Kakor prsti ene roke segajo lagune izliva pri Zdobu v morje. S karto v roki se je orijentalni vojni gospodar podrobno o situaciji na južnem odseku soške armade. Na to se je peljal cesar po Vipavski dolini do bojnega bivališča nekakega višjega poveljstva na komenski planoti. Na tem potu so bile številne čete, ki so baš imele stopiti na bojno fronto ali so bile še v rezervi. V dolgih vrstah so korakali pod žgocim solncem bataljoni, na čelu jim pevcu in godci. Tu je igral kdo ve harmoniko, tam je sviral cigan. Sveže in veselo je zvenelo zraven petje moštva. Dolgi vojni meseci so jih vtrdili proti štrapačam in niso mogli omajati njihove dobre volje. Kdor je videl te čete, ko so korakale na fronto, tega je moralo napolniti zaupanje v izid bitke. Potem se je opazila kolona avtomobilov, katero je dal cesar ustaviti, da pozdravi svoje zveste. Najspretnjši

vojaki so spoznali cesarja. Trenotek na to je zaorilo po zraku. »Klic: »Cesar!« je šel skozi vrste. Vihteli so kape in klicali hurá bataljoni, korakajoči ob mlademu monarhu, ki se ni vtrudil, svoje vojake pozdravljati z rokami zahvaljevati se za vsa velika dela v tej svetovni vojni in želeli vojaško srečo za bližnje dni. Globoko ginjen je zrl vladar na svojo vrlo armado, ki mu je izkazovala tudi v resni uri tako udano ljubezen in oči marsikake priče tega prizora so porosele. V vaseh pred hišami so se solnčile rezerve. Nedoločna govornica je bila prispela do njih, da biva cesar med soško bitko pri svoji armadi in vsi so upali, da pojde mimo njih. In ako so se na to v resnici prikazali avtomobil vladarja, je drlo vse, vojaštvo in domačini, da se pokloni vojnemu gospodarju. Ako se je cesar ustavil, so stali okoli njega vojaki in prebivalci kakor družine okoli očeta. Obkolili so ga, kakor da si ga hočejo pridržati, prinesli so rožnate in akacijevega cvetja z dreves in grmov, v višjih krajih encijan in druge planinske cvetke in so okrasili njegov voz. Marsikateri je stal s sklenjenimi rokami kakor za molitev, ko je cesar nadaljeval svojo pot. Tako je dospel cesar popoldne na določeno opazovališče. Od tu se je videlo na glavno bojno obsežje 10. soške bitke. Sveta Gora s svojim samostanom na vrhu, hrib Sv. Gabrijela, Sabotin, Podgora, Kuk in Plavi so se prikazale, znane točke po junaštvu in vztrajnosti svojih braniteljev. Italijanska artiljerija je obstreljevala ravno hrib Sv. Gabrijela in Sveto goro. Lastna artiljerija je zadrževala, kakor se je videlo, za napad pripravljeno sovražno infanterijo. Cesar si je dal poročati točno o vseh dogodkih s strani dotičnih zbornih poveljnikov. Potem, ko je bival tu dalje časa, je cesar nadaljeval svojo pot čez komensko planoto. Peljal se je preko Sežane, Opčin in Bazovice nazaj v bivališče armadnega poveljnika, kjer je sprejel še zvečer zadnja poročila v dnevnih dogodkih. Ob 9. je odpotoval.

LISTEK.

Matiček se ženi.

Luigi Calco.
(Dalje.)

Glavnikar Dagarinov Gustelj se je pred vsem pokrepčal z Blaževim vinom, potem pa tole razčesal:

»Ni bilo prvič, kakor so mi povedali dobri prijatelji, da je ta telečji mehur nametal k moji stvari priklado in kosti, ki niso bile od mene naročene. In potem se je pa ustil, kaj je vse kot dober sosed videl čez moj plot. Rajši naj bi bil pometal za svojim plotom. Tam je veliko več nesnage kot pa na Dagarinovem dvorišču. Saj vsi veste, da mesarska dvorišča že tako niso nikdar čista. O tisti nesnagi na dvorišču mesarskega Kašmana pa vem kot sosed veliki, danes boste pa še vi nekaj zvedeli.«

Na te Gustljeve besede je mesar Matej Kašman samo onkrat odprl svoja usta in to tedaj, ko je globoko požrl Blažovo vino. Sicer je pa molčal kot bi bil pri veliki maši. Ta mesarjev molk je nedvomno ohrabil glavnikarja Gustlja in zato je nadaljeval:

»Kakor veste, ljubi prijatelj, zrasel je Kašmanček mej voli, biki, kravami in teleti, ko se je učil za mesarsko klado. Da je rasel mej tako družino, se mu še danes pozna.

Zraven se je pa učil pretepati živino, kadar jo je poganjal. Potem je pa prišlo na vrsto pobijanje in klanje živine. Ko se je tega učil dobra tri leta, je pa njegov mojster rekel, da Kašmanov Matiček zastopi zadosti pretepanje, pobijanje in klanje živine. Zato ga je napravil za pomočnika ali za mesarskega hlapca, kakor mi pravimo.

Vi ne veste, kako je to povišanje prevzelo to mesarsko klado. Tako je postal prevzetan, da ni ločil več ljudi od živali. Kadar ni pretepal, pobijal in klanil živali, delal je vse to z ljudmi.

Tisti mali in čokati sodnik, o katerem nam je enkrat nekaj kvasila ta mesarska klada, pa mu je hudo zameril take zmote. Klical ga je prav pogosto k sebi, mu priporočal cesarsko luknjo, delil poste in za nameček pisal trdo posteljo. Pa mislite, da ga je ugnal. Kaj še! Res Kašmanovega Matička včasih nismo videli cele tedne. Ko smo ga pa zopet videli, je bil pa hujši od zverine.

Ko je tisti mali in čokati sodnik spoznal, da ga ne užene, začel ga je pošiljati v Ljubljano. In tedaj se je

NAŠE VEČERNO POROČILO.

Dunaj, 18. maja. (Kor. urad.) Iz vojnoporočevalskega stana 18. zvečer:

Na frontnem odseku Plavi - Vipavska dolina se je vršilo tudi danes ljuto bojevanje. Sovražnik ni mogel nikjer doseči nikakega uspeha.

Borojevičeva izjava.

Borojevičovo armadno poveljstvo, 18. maja:

Poveljnik soške armade generalni polkovnik Borojevič je sprejel več vojnih poročevalcev in jim izjavil:

Bitka je v polnem teku, danes imamo sedmi dan. Z dosedanjimi rezultati sem zadovoljen. Kaj prinese bodočnost, ne more vedeti nikdo, vendar pa imam zaupanje, da setudito potporeči, da prekrizamo načrte Italijanov.

Italijani so premaknili v primeri z zadnjimi boji na Krasu svoje torišče in udarec ni naperjen tako naravnost na Trst kakor zadnjič, marveč hoče nekako izpustiti iz programa kraška tla in se jih dotikati le po potrebi, glavno silo pa pognati v oženj za Banjško, Cepovansko in Trnovsko planoto in tam zavladati na široko: proti Gorici, proti Sv. Luciji, nad Idrijo tja čez Črni vrh do Nanosa; istočasno hoče italijansko prodiranje doseči Ajdovščino, torej severo - vzhodno Krasa. Na Krasu je boj pretrd, prenesli so boj za Trst drugam. Ali kaže se, da tudi preko novih bojnih tal Italijanov bojna sreča ne povede v Trst.

Milanski listi pravijo, da manjka ruska paralelna akcija in prvi del soške ofenzive močno trpi radi tega. »Secolo« piše, da cilj nove ofenzive se naslanja na pričetek ruske tako, da bi se morali uspehi prvih dveh vojnih let potrojiti. Veliko je torej upanje, ali ruske ofenzive še ni in tudi znakov ni, da bi se pričela v doglednem času. Lep izgovor pa bodo imeli Italijani, ako tudi deseta ofenziva ne prinese željenih rezultatov, da ker Rusi niso pomagali, niso mogli ničesar doseči. V Berolinu zasledujejo z veliko pozornostjo in napestostjo boje na italijanski fronti in hva-

lijo junaška dela avstro - ogrskih čet.

Dunaj, 18. maja. (Kor. urad.) Iz vojnoporočevalskega stana:

Tudi včerajšnji dan bitke je naperil sovražnik svoje glavne napore na odsek Ayče - Kanal in je postavil tam v boj svoje najsilnejše mase. Dva dneva se je vršilo razljučeno borenje za pozicije na vsem tem odseku. Vedno in vedno so vrgle naše čete nazaj Italijane, kjerkoli so se mogli vgnezditi v naše jarke. Slednjič je mogel sovražnik obdržati hrib Kuk, ali naše čete, neomajane v svojem pogumu in vztrajnosti, so se vstale neposredno pred njihovimi povsem razsutimi jarki ter so tako močno zapahnale nadaljnje napredovanje italijanskih napadov.

Pri Sveti gori Italijani niso napredovali niti za korak. Sicer so mogli s svojim v zjutrajnih urah začetim napadom dospeti do naših črt, kjer pa so bili ostanki po naši artiljeriji, po strojinah in infanterijskem ognju sestreljenih napadalnih kolon vrženi v spodu moza z možem.

Na goriškem odseku so poskusili Italijani prehvati nas, ali naše vrle čete so bile pozorne in Italijani so zaman navalili tudi tukaj. Do popoldne so bili Italijani mirni v svojih jarkih; celo njihova artiljerija je molčala. Ko pa je nastopil mrak, so pridrli, brez vsakega artiljerijskega strela, v gostih masah iz svojih jarkov, ali samo za to, da jih je naš precizni ogenj pometal nazaj.

Na Kraški planoti se je italijanska infanterija malo gibala. Tudi artiljerija je kazala le zmerno akcijo.

Lugano, 18. maja. »Corriere della sera« piše: 12. maja ob 6. zjutraj je pričelo obstreljevanje in trajalo z vedno večjo ljutostjo do popoldneva 14. maja. Ob tem času se je pričel infanterijski juriš na razbite sovražne pozicije. Tisoči in zopet tisoči so zapustili jarke in pridrli nad sovražnika. Sovražna artiljerija jih je takoj oblozila s svojim ognjem in boj se je začel z nezasišano silo. Nikaka fantazija ga ne more opisati. Bitka, ki je trajala ves dan in vso noč in se še nadaljuje, je jedna najhujših vse grozne vojne. Sovražna artiljerija, ki je na naš ogenj vedno jako hudo odgovarjala, je stopnjevala svoje delovanje do ljutosti, kakršne še ni bilo. Naše napadalne čete so se izgubljale sredi razstrelkov v strašni mešanici

Kadar je prišla Špelica v mesničar po meso, vslej ji je on postregel. Nametal ji je na tehtnico najlepše kose, vse brez kosti in priklade. Pravijo, da tedaj pri »Babjem piskru« še juhe niso mogli skuhati, tako meso so dobivali. Da bi mu te Špelice nikdo drug ne izpeljal, presedal je Kašmanov Matiček cele večere pri »Babjem piskru«.

Presedal je pa tam toliko časa, da mu je Špelica zbolela in se morala vrniti v tiste hribe, od koder je prišla.

Čez nekaj mesecev so pa začele govoriti babe pri vodnjaku, da je Špelica ozdravela in da vabijo Matička k sodišču. Tam so ga nekaj mrcvarili, da mora biti za očeta otročiču, ki se je poročil v tistih hribih, od koder je prišla Špelica. Kakor sem slišal, se Matiček temu ni nič upiral. Potem so pa od njega še zahtevali, da mora to Špelico vzeti za svojo zakonsko ženo. Tudi s tem je bil Matiček zadovoljen.

Ne pa tako njegov oče, ko je za to zvedel. Saj ste ga vsi poznali starega Kašmana, ki je pozneje tako težko umiral zavoljo Zontarjeve njive v rebri. Stari Kašman je bil zelo samogolten človek. Ko je moral od ljudi slišati, da hodi njegov sin k »Babjemu piskru« in zalezuje tisto Špelico, se zato ni nič zmenil. Ko so

plamenečih kamnov, zemlje, ognja in železa. Sledile so prvim druge vrste. Neprehodne sovražne ovire so jih vrgle nazaj, ali vrnile so se in znova napadle. Boj je trajal ves dan, tudi med težkim viharjem, ki je mešal svoje bobnenje z grmenjem topov. Iz marsičesa se da sklepati, da je naša ofenziva zadela avstro-ogrsko četo v pripravah za njihovo ofenzivo. To priča tudi ljuti odziv njihove artiljerije na naš pripravljali ogenj, med katerim je bila naša artiljerija stalno pod njihovim ognjem. Mestoma so naše napadalne čete zapustile svoje järke, ko so bili že povsem razbiti in tudi bivališča rezervnih kolon so bila ure in ure pod strašnim sovražnikovim ognjem. Istočasno je sovražnik obstreljeval naše zadnje zvezne poti in oddaljene pozicije, o katerih se je mislilo že zdavnaj, da se ne bo več na nje streljalo. Boj bo jako težak. Veličina bitke presega vse pojme.

Lugano, 18. maja. (Kor. urad.) Frontna poročila v »Corriere della sera« in v »Secolo« se izgubljajo v superlativih o sili artiljerijskega boja. Z italijanske strani se je vporabilo kar največ mogoče artiljerije, katero dovoljuje teren. Avstro-ogrski ogenj je bil nepričakovano živahen in silen, kakor hitro je bil očitno namen italijanskega napada. Izredno številne baterije na avstro-ogrski strani so se opazile kar nenadoma. Infanterija je zadela na najmanj 400 sovražnih baterij vsakega kalibra in na strojne puške, skrite po vseh mogočih skrivališčih, ki so se dale spoznati še le v zadnjem trenutku. Italijanska infanterija se je morala umakniti pod 10-krat hujšim ognjem, kakor se je pričakovalo. Velikokalibrski izstrelki so prileteli v kraje, ki že dolgo niso čutili vojne. Iz avstro-ogrškega nagromačenja tako velikih artiljerijskih mas in municije se more sklepati, kakor pravi »Corriere«, da je bila pripravljena avstro-ogrška ofenziva. Navzoča sta bila kralj Viktor Emanuel in minister Bissolati, ki sta navduševala bojovnike.

ITALIJANSKO URADNO POROČILO.

17. maja. Na julijski fronti je nastopila večer pričakovana sovražna protiakcija na srečne uspehe našega orožja z ljutostjo, ali izjalovila se je povsodi ob hudem odporu naših čet. V okolici Bodreža, na višini pri Plaveh, točka 383, so bili mali sovražni napadi z lahko zavrnjenji. Boj je bil trd in dolg v zoni med hriboma Kuk in Vodice, kjer so močne sovražne mase, podpirane po ognju številnih baterij, večkrat napadale naše nove pozicije. Bile so vselej vržene nazaj. Ves skalni okop hriba Kuka od točke 611 do točke 524 je ostal v naši trdni posesti. Poleg tega smo znatno napredovali proti jako utrjeni višini točke 652. Na Vodicih in v zoni vzhodno Gorice so se zlomili sovražni protinapadi, ki so bili posebno hudi na višini točke 174 in vzhodno Vrtojbe, vsi v našem ognju, nakar so pričele naše infanterijske čete protinapad in so se polastile po krvavi spopadu močne višine južno Grčini. Na Krasu je poskusil sovražnik z očitnim namenom, da oslabi naš pritisk v okolici Gorice, silen napad na naše pozicije na Volkovnjaku in Fajtem hribu na severnem odseku visoke planote. Njegovi zaporedni infanterijski vali so se umaknili nazaj vsled našega točnega ognja v neredu z jako težkimi izgubami. Na vsej fronti od Tolmina do morja vlada neprestano artiljerijsko delovanje vseh kalibrov. Sovražne baterije so ljuto obstreljevale Gorico s svojim uničujočim ognjem. Nekaj granat je zadelo eno naših bolnic v Červinjanu in ubilo 6 oseb. Število sovražnikov od 14. do 16. maja odvzetih in doslej prešteti vjetnikov znaša 4021.

mu povedali, da zibljejo v tistih hribih in to po zaslugi njegovega Matička, ki skomiznil z ramo, rekel pa nič. Ko je pa izvedel, da silijo pri sodišču njegovega Matička, da naj vzame tisto Špelico iz hribov, mu je pa začela stvar smrdeti.

Poizdedel je hitro, iz kakšne hiše je doma tista Špelica, koliko imajo posestva, koliko repov v hlevu in druge take stvari. Ko je vse to natančno vedel, letel je pa sam na sodišče. Tam so morali tako zapisati, da Kašmanov Matiček ne bo nikoli jemal za ženo tiste Špelice, ki je doma iz borne bajte in ji ne morejo šteti nobene dote.

Tako so morali zapisati in pri tem je ostalo. Kašmanov Matiček ni vzel tiste Špelice, čeprav bi bil to rad storil. Pač pa je moral za nekaj časa v luknjo, ker je Špelici svoje dni čenčal nekaj o zakonu, iz katerega pa nič ni bilo.

Stari Kašman je bil samogolten človek. To sem vam že povedal. Pa ne samo to, bil je tudi prebrisan. Zato je hotel svojemu Matičku pravočasno prističi perje, da bi mu ne mogel več sčrčati v kako drugo proso. To je tudi kmalu in dobro izpeljal, ali ne, mesarska klada?

(Konec prihodnjega)

med njimi 124 oficirjev. Vplenihi smo 5 novih malokalibrskih topov. Tekom zadnje noči je vpadel eden naših vodilnih zrakoplovcv v Vipavsko dolino v varstvu megle. Drzni letalci so se spustili nizko in so obložili z granatami in ognjem starih pušk sovražna nabitšča. Nato so se vrnili nepoškodovani.

18. maja. Tekom večeršnjega dne so ojačile naše čete vzhodno Soče zavojevane pozicije in so zasigurala zveze. Ta hitro izvedena dela so ovirali novi in hudi napadi sovražnika, ki pa so se izjalovili ob neomajnem odporu naše hrabre armade pri Gorici. Že ponoči na 17. t. m. je poskusil sovražnik v varstvu teme zamenati napad na naše pozicije na mostišču pri Bodrežu, pri Vodicih točko 592 in pri Grčini. Sovražne mase so bile raztreščene najprvo s točnim ognjem naše artiljerije, potem smo izvršili protinapad in naša infanterija se je razkropila, je streljala na več točkah na jurisajoče čete in jih prisilila, da so se umaknile. Število vjetnikov od 14. do večerja je naraslo na 6432, med temi 143 oficirjev. Ni bilo še mogoče preccnti plen. Na vsej fronti od Tolmina do morja trajal ljuti artiljerijski boj. Gorica je bila zopet težko poškodovana. Preteklo noč je eden naših vodilnih zrakoplovcv skozi oblake priplul nenadno nad ozemlje za sovražnikom vzhodno Gorice, obstreljeval taborišča čet in se vrnil nato nepoškodovan.

Zagora in Kuk.

Lani so opisovali vojni poročevalci bojno črto pri Plaveh, ki je posebno težka. Takrat je poveljeval tam slavni Turudijski. Zagora. Globoko doli ob Soči leži Zagora, skoro 500 metrov globlje od sedla, čez katero vodi edina dovozna cesta. Skoro 500 metrov navzdol je moral stopati vsak mož, prenesti je bilo treba toliko navzdol vsak top, vsako nosilnico, vsak kanec juhe. Nasproti pa sovražna stran, višine, katere je zasedel sovražnik. Ozka je dolina, strmo gorovje na obeh straneh. »Zagorska smrtna pot« so imenovali pot nizdol v Zagoro. Po dnevi je bil vsak promet nemogoč, ponoči pa tudi je moral biti vsak pripravljen na to, da ga kaka čez skale razpršena granata pritisne krvavega na pot. O Zagori se je moglo reči že lani, da je ni več: par sten, malo zidovja, kak prevernjen dimnik, kamenje, drobci izstrelkov. Sredi skozi vas je šla črta, neka hiša je bila skupna posest, en vogal so imeli naši, drugi vogal Italijani. Minometi so delovali posebno, granate manj. In prihajale so časih vsako minuto. Po cel teden niso spali vojaki nobeno noč. Potem so bili zamenjani. ... Kuk. Pod Kukum je Zagora. Soča teče skoro v krogu okoli Kuka, katerega rob pada strmo dol k reki. Kuk je poln topov in opazovalcev, na nasprotni strani pa so pazili nanj italijanski opazovalci. Skoro ves hrib Kuk je na strani proti gorovju vse prerit. Predori, pota, bivališča, taborišča, celo mesto tiči v hribu. Kuk je visok 600 metrov.

Sveta gora in Sv. Gabrijel.

Strmo je gorovje po celi strani levega brega Soče od Loga in Bodreža mimo Kanala, Plavi in za ovinom Svete gore se nadaljujejo strmine, strm je Sv. Gabrijel, trda je pot iz ozke doline do Solkana navzgor in trda tudi proti trnovski planoti in v Cavnju z goriške ravnine. Sveta gora je na voglu. Visoka je 682 metrov. Na sedlu južno pod njo se deli pot: ena pelje v Grgar, druga v Trnovo. S strani Plavi bi Italijani radi dosegli Grgar in Sveto goro z vzhodne strani. Sveti Gabrijel nad Solkanom bi jim služil pa ob severni strani trnovske planote. Visok je Sv. Gabrijel 647 metrov.

Pri Avčah in Plaveh.

Kakor razvidno iz poročil, so Italijani med Avčami in Kanalom prekoračili Sočo in sicer na širini poldruga kilometra in svoje pozicije pomaknili za par sto metrov čez cesto Kanal - Avče na severozapadnem pobočju Kote 675, na katere severozapadnem vnožju se nahajata kraja Bodrež in Log. Kota 675 je severozapadni izrastek banjške visoke planote. Na prostoru vzhodno in jugovzhodno. Plavi so se mogli Italijani na širini 3-5 km polastiti višinskega grebena, ki gre v jugovzhodni smeri paralelo s strugo Soče. Greben obsega Kote 383, 266, 611 (Kuk) in 524. Zagora in Zagomila sta na severnih pobočjih grebena, jugovzhodno Plavi. Italijanski uspehi so malenkostni, kajti višine nad temi višinami so v posesti naših čet.

DROBNE VESTI IZ ITALIJE.

Breko Bazla se poroča o resnih nemirih v Milanu in drugih severoitalijanskih industrijskih krajih. »Secolo« priznava, da se je pričela velika mirovna propaganda s številnimi vojni sovražnimi zborovanji. — V Švici je sedaj nad 30.000 italijanskih dezertirjev.

Zahteva dneva:
Podpisujte 6. vojno posojilo.

Bitka na zapadu.

NEMSKO VEČERNO POROČILO.

Berolin, 18. maja. (Kor. urad.) Wolffov urad poroča, dne 18. maja zvečer:

Na zapadule posamično živahnejše bojevanje.

Bern, 17. maja. »Intransigent« poroča, da se bo senat sestel k tajni seji, da se posvetuje o korakih, ki so bili storjeni proti onim, ki so odgovorni za neuspeh zadnje francoske ofenzive.

»Petit Parisien« poroča, da namerava francoska vlada imenovati v posameznih nevtralnih državah nadkomisarje.

»Echo de Paris« poroča, da je bil general Foch imenovan sporazumno s Petainom za šefa generalnega štaba. Foch se bo udeležil posvetovanj vojnega sveta. Petain bo izvršil v personalnih in metodičnih vprašanjih glavnega stana dalekosežne izpremembe.

K izpremembam v angleški admiraliteti piše »Journal des debats«: Seveda želi mnogo Angležev, da bi angleška pomorska sila ne bila ogrožena. Sedaj je skrajni čas, da se pokaže angleška pomorska sila v vsej svoji velikosti, ker je vse odvisno od nje. Priznati je treba, da so metode vojne proti podmorskim čolnom nezadostne.

Rotterdam, 18. maja. Kot prvi angleški list piše »Morningpost« o izidu velikanske borbe na zapadu: Kljub vsem lokalnim uspehom tako ne pridemo naprej. Izid iz zmaga letošnje generalne ofenzive, ki naj nam prinese odločitev, je odvisna samo od podpore ruskih milijonskih armad.

ANGLEŠKO URADNO POROČILO.

15. maja zvečer. Nadaljnje podrobnosti o bojih, ki so se vršili danes jutraj pri Bullecourtu, kažejo, da je sovražnik s celo vrsto močnih, od artiljerije in možnarjev izdatno podprtih skrbno pripravljenih napadov odločno poskusil pregnati naše čete iz Bullecourta in dela Hindenburgove črte, ki ga držimo vzhodno od vasi. V celem je izvršil sovražnik 4 napade, prvi ob 4. jutraj proti desnemu krilu naše pozicije v Hindenburgovi črti. Začasno je pridobil tal v naših jarkih, mi pa smo ga takoj s protinapadom pregnali ter je pustil 250 mrtvih in ranjenih v naših črtah. Istočasni napad na levo krilo naše pozicije je naša artiljerija zadržala. Pozneje je sovražnik tretjič napadel severo - zapadni kot Bullecourta. Ta napad je artiljerijski ogenj, ogenj pušk in strojnih pušk uspešno zavrnili. Tretji napad je bil izvršen z juga in jugozapada ter se je sovražniku posrečilo, pognati naše postojanke v zapadnem delu vasi za kakih 100 jardov nazaj. Sovražne izgube pri tej vrsti brezuspešnih napadov so bile težke. Sovražni artiljerijski ogenj je bil danes na obeh bregovih Scarpe posebno silen.

16. maja popoldne. Boj je trajal večerj in v zapadnem delu Bullecourta z uspehom za nas. Večerj zvečer smo pri malem spopadu na desnem odseku Hindenburgove črte vzhodno te vasi vjeli nekaj moj. Severno od Scarpe trajala težka boj.

16. maja zvečer. Po silnem obstreljevanju naših jarkov na obeh bregovih Scarpe je pričel sovražnik danes jutraj silno napadati na severnem bregu med Gavrelom in reko. Pod uničujočim ognjem naših topov in strojnih pušk so potiskali svoje čete naprej. Za malo časa je potisnil sovražnik s svojo pomočjo naše eksponirane čete iz prednjih pozicij. Takojšnji naš protinapad je zavzel vse časno izgubljene pozicije nazaj, pognal sovražnika iz njih in mu prizadel težke izgube. Vjeli smo več moj. Čez dan so naše čete napredovale v Hindenburgovi črti severo - vzhodno od Delecourta. Uspešno smo zavrnili sovražni štrafurski oddelek jugo - vzhodno od Ypresa.

17. maja zvečer. Zadnjo noč so se obnovili boji pri Bullecourtu. Naše čete so nadalje napredovale ter dosepele do zapadnega roba vasi.

Belgijsko uradno poročilo.

16. maja. V okolici Ramscapella in v smeri na Steenstraete in Het Sas je trajal artiljerijski boj dan in noč. Seterno od Steenstraete se je razvil tekot popoldneva dne 15. maja kratek, a silen boj z bombami.

FRANCOSKO URADNO POROČILO.

16. maja popoldne. Topovski boj je trajal vso noč. Po silnem topovskem ognju je pričel sovražnik na širini 4 km v bližini mlina pri Laffauxu napadati. Kljub opetovanim sovražnim napadom smo obdržali svoje pozicije. Boj se na raznih točkah nadaljuje. Poskušene nemške nenadne napade v okolici Auberiva in Avocourta ter ob višini Barren so se ponesrečili v našem ognju. V Gornji Alzaciji je vdrl neki naš zelo giblji oddelek v sovražne järke ter po močnem razdiranju pripeljal vjete nazaj.

16. maja zvečer. Čez dan so Nemci nadaljevali napade v pokrajini severo - zapadno od mlina pri Laffauxu do železnice Soissons - Laon. Kljub velikim sovražnim silam in močnim napadom so prizadejale naše čete nasproti njih krvav poraz. Na nekaterih točkah,

kjer je bila naša četa nekaj časa vpoginjena, smo izvršili silajne protinapade, ki so nam vrnili vse izgubljeno ozemlje. Nemci so imeli velike krvave izgube pri poskusu, zadržati naše prodiranje z novimi napadi. Zlomili smo jih z zapornim ognjem in ognjem starih pušk. Kakih 100 vjetih je ostalo v naših rokah, enako mnogo ranjenih Nemcev. Artiljerijski boj traja zelo silno na celi napadalni fronti. V odseku pri Craonnu precej živahni boji obeh artiljerij. Sicer je potekel dan povsod mirno.

17. maja popoldne. Ponoči novi sovražni napadi v okolici mlina Lavrignon in Laffaux. Vsi nemški napori, zavzeti zasedeno ozemlje, so se ponesrečili. Na posameznih točkah živahni boj se je obrnil povsod nam v prilog ter je stal sovražnika, ki je pustil vjete v naših rokah, težke izgube. Severo - zapadno od Brayeja en Laonnois so imeli trije sovražni napadalni oddelki, ki so se skušali večkrat približati našim črtam v odseku ferme de la Royere in Epine de Chevreigny, v našem zapornem ognju resne izgube, a niso dosegli nobenega uspeha. V Champagni boji patrulji. V okolici gore Cornillet smo vjeli več moj. Z ostale fronte ni poročati ničesar.

Bitka v Makedoniji.

Berolin, 17. maja. (Kor. urad.) Wolffov urad poroča: Od zadnje velike nemško - bolgarske zmage v loku Črne sem se je omejil sovražnik na tej točki fronte na artiljerijski ogenj, ki je 16. maja narasel do velike sile. Severozapadno in severno od Bitolja so prodrli 16. maja jutraj francoski napadalni valovi proti višinskim pozicijam. Tudi tu je zopet novi sistem elastične obrambe v globokem pripravljenem pasu prinesel popoln uspeh. Ko so bili Francozi na nekaj sto metrov širine vdrl v prvo pozicijo, jih je zadel polni udarec takoj izvršenega bolgarskega protinapada, ki jih je zopet vrgel iz vseh jarkov. Bolgari so vjeli pri tem 4 častnike in 70 moj. Proti večeru so poskusili Francozi po kratki artiljerijski pripravi nenadno napasti del Črne Stene zapadno od Bitolja. Posrečilo se jim je vdreti v del pozicije, zopet pa jih je zadržal protisunek Bolgarov, ki jih je vrgel iz vseh zavzetih pozicij. Še enkrat so poskusili Francozi napad, ki smo ga zopet zavrnili. Njih izgube so težke. Predpolje je posejano z mrtvimi.

BOLGARSKO URADNO POROČILO.

17. maja. Makedonska fronta. Ob Črveni steni ves dan silen topovski ogenj in ogenj min. Proti večeru je izvršil sovražnik zapored 3 napade. Pri prvem napadu, izvršenem z največjo ljutostjo, so dospole sovražne čete do naših jarkov. V protinapadu bolgarskih in nemških čet so bili zopet vrženi. Oba ostala napada sta se ponesrečila že v topovskem ognju in ognju starih pušk. Sovražnik je imel krvave izgube. Pustil je vjete iz prvega afriškega maršpolka v naših rokah. Na severu Bitolja ob višini 1248 se je pričel rano jutraj silen topovski in minski ogenj. Proti 10. so juršali Francozi v več valovih v besnem napadu. Kljub našemu uničevalnemu ognju se jim je posrečilo na posameznih točkah približati se našim jarkom; hlabri branitelji pa so jih z bajoneti napadli ter po ljuti borbi moža proti možu vrgli nazaj, pri čemer so imeli težke izgube. Vjeli smo 4 častnike in 90 moj 34. francoskega kolonijalnega polka. Vsi vjeti so bili pljani. V loku Črne silen topovski ogenj. Pregnali smo sovražne oddelke, ki so bili ponoči prodrli. Vzhodno od Črne in v pokrajini ob Mogleni živahno topovsko delovanje. Precej močne infanterijske enote, ki so skušale zapadno od Dobropolja prodreti, smo z ognjem razpršili. Pri vasi Alčaku Malem zapadno od Vardarja smo z ognjem prepodili sovražne čete, ki so skušale prodreti proti našim eksponiranim pozicijam. Ob dolenji Strumi slabotno topovsko delovanje. — Rumunska fronta. Pri Tulči včasih slaboten topovski ogenj.

Francosko poročilo iz Makedonije.

16. maja. Zapadno od Dojranskega jezera v okolici Krastani Dautlija je potisnila angleška armada svojo prednjo črto na fronti 5 km za 700 metrov naprej. Tekom protinapadov na fronti Skra di Legen - Hadži Bari so imeli Bolgari velike izgube; pustili so nekaj vjetih v naših rokah. Zavzete pozicije smo obdržali. Pri Gradencl se je posrečil Srbom nenaden napad, ki jim je prinesel nekaj vjetih. Zelo živahni artiljerijski boji v loku Črne in ob srbski fronti kljub slabemu vremenu in megli.

Angleško poročilo iz Makedonije.

17. maja. Na dojranski fronti smo prodrl v noči dne 14. maja na svoji črti jugo - zapadno od Krastata na fronti 5000 jardov ter konsolidirali zavzete pozicije kljub silnemu topovskemu ognju. Na fronti ob Strumi smo zavzeli vas Kijpri, severo - zapadno od Prošenika ter vjeli nekaj moj. Polastili smo se eksponirane sovražnega strelskega jarka jugo - zapadno od

Arnautkeja poldrugo miljo, severno od Barakli Džume, na fronti 3000 jardov, ter vjeli kakih 70 moj. Naše izgube so majhne.

Dogodki na morju.

CESAR MORNARICI.

Dunaj, 18. maja. Cesar je poslal admiralu Njegovanu to - le brzojavko:

Izborna vodene enote Mojega brodograja so nedavno uspešno rešile poverjeno jim nalogo, prizadejale sovražniku velike izgube ter pokazale, kako se more edinstveni pravi mornariški duh tudi napram številni sovražni premoči. Če podeljujem Vam, ljubi admiral Njegovan, danes v priznanje izrednih zaslug pred sovražnikom svoj red Železne krone, naj spozna v tem odklovanju svojega poveljnika vse brodogrje, kako zelo sem z njim zadovoljen. Iz srca se zahvaljujem vsem svojim vrlim pomorščakom ter, prosim boga za obilni blagoslov.

Karel m. p.

POMORSKA BITKA V JUŽNI ADRIJI.

Budimpešta, 18. maja. »Az Est« poroča o uspešnem sunku v južni Adriji: Pri flotilji je bil neki avstro-ogrski hidroplan in neki nemški podmorski čoln. V Otrantski cesti so srečali sovražno brodogrje. Prišel se je boj, ki se je raztegnil do obali Albanije, tako da so mogle poseči vmes baterije v Draču. Neka angleška ladja s štirimi dimniki razreda »Liverpool« je bila potopljena. Mi smo izgubili vsega skupaj 15 moj, pri tem je imel sovražnik trikratno premoč. Korvetni kapitan Robert Zuborits je padel, linijski kapitan Horty je bil na nogi ranjen.

DELO PODMORSKIH ČOLNOV.

Berolin, 18. maja. (Kor. urad.) Wolffov urad poroča: Dne 29. aprila zvečer je neki naš podmorski čoln z granatami obstreljeval oboroženo angleško obrežno mesto Scarborough. Neoporečno smo konstatirali, da smo večkrat zadeli. Dne 5. maja je neki naš podmorski čoln potopil brodogrno spremno ladjo »Lawender«. Novi uspehi podmorskih čolnov v Atlantskem oceanu: V Angleškem Kanalu in v Severnem morju je bilo potopljenih 11 parnikov, 3 jadernice in 11 ribiških ladij s skupaj 25 tisoč tonami. — Šef admiral, štaba mornarice.

Z ostalih bojišč.

TURŠKO URADNO POROČILO.

17. maja. Kavkaška fronta. V centru in na levem krilu smo zavrnili več malih poskusnih sovražnih napadov. Na levem krilu brezuspešen artiljerijski ogenj. — Sinajska fronta. Neki naš izvidni oddelek je prodrl do sovražnih pozicij, prerezal žične ovire, obmetaval sovražne järke z ročnimi granatami ter se vrnil brez izgub in prinesel dragocena poročila. Dne 16. t. m. je zbil neki naš letalec sovražno letalo za sovražnimi črtami. Dne 15. t. m. je obstreljevala neka angleška križarka naše pozicije pri Gazi, ni pa napravila nobene škode. Na ostalih frontah se ni pripetilo nič posebnega.

RUSKO URADNO POROČILO.

15. maja. Zapadna in romunska fronta. Ogenj pušk in podvzeta izvidnikov. — Kavkaška fronta. V okolici Kelerja, Kamija in Akhale, južno od Erzingiana je vrgel naš protinapad Kurde iz naših jarkov, ki so jih bili dan poprej zasedli. — V Mezopotamiji se je vršil dne 10. maja ves dan ob reki Džali v okolici Šajk Saida in Kliširvana ter nasproti Omaragi boji. Vjeli smo več moj, naše izgube so bile neznatne.

Angleško poročilo iz Mezopotamije.

16. maja. Dasiravno se ta mesec niso vršile važne operacije, smo vjeli 136 moj.

Razne vojne vesti.

VOJVODA PUTNIK †.

Nica, 18. maja. (Kor. urad.) Bivši višji poveljnik srbske armade general Putnik je umrl.

(Pokojnik je bil eden najstarejših aktivnih vojakov Srbije. Rojen leta 1847. v Kragujevcu je stopil l. 1861. v artiljerijsko šolo in prišel l. 1866. kot poročnik v armado. Stal je deset let na čelu srbskega generalnega štaba. Veljal ni samo za reorganizatorja srbske armade, nego za intelektualnega stvaritelja balkanske zveze. Njemu se pripisuje tudi zasluga, da je bila srbska armada ob izbruhu balkanske vojne v veliki meri pripravljena za vojno. Ob izbruhu vojne se je mudil Putnik v Gleichenbergu na Štajerskem, a pustili so ga domov na Srbsko, kjer je prevzel vodstvo armade. Ko se je srbska ar-

mada morala umakniti, je Putnik z njo in s kraljem šel po zimi čez alpske gore v Italijo in potem na otok Krf, od tam pa v Nico, kjer je umrl.)

Najvažnejši dogodek v svetovni zgodovini.

London, 17. maja. (Kor. urad.) Reuter. Pri banketu lige za mornarico je tajnik mornaričnega ministrstva Carson napil brodogovornih držav. Rekel je, da je prihod od dela mornarice Združenih držav za Angleško najvažnejši dogodek svetovne zgodovine in priznanje dejstva, da imata stari in novi svet skupen ideal in nameravata ohraniti svobodo na morju v interesu civilizacije in človečnosti. Grozje za podmorjskimi čolni ni rešilo še nobeno brodogovornje. Pravi pot, ki pogledati v oči, je ta, da se jo smatra za resnično nevarnost. Mogoče, je rekel govornik, je pred nami še čas težkih izkušenj, a še sence kakega dvoma ni, da bo civilizirani svet dosegel zmago.

Angleški poveljnik v Afriki.

London, 17. maja. (Kor. urad.) Vojni urad sporoča: Van Deventer je bil imenovan za poveljnika v Zapadni Afriki.

Brambna dolžnost v Kanadi.

Iz Montreala poročajo, da se zavzemajo kanadski listi za uvedbo splošne brambne dolžnosti v Kanadi po vzorcu Zedinjenih držav.

Angleški vojni cilj.

London, 16. maja. V poslanski zbornici je izjavil lord Cecil z ozirom na vojne odškodnine: Ali naj Belgija, Srbija in severna Francoska ne dobe nobene odškodnine, ali naj ne bo nadomestila za uničene mirne trgovske ladje? V govoru državnega kanclerja v Bethmann - Hollwega ni bilo nobenega sledu, da je Nemčija pripravljena, povedati, katere mirovne pogoje bi sprejela. Mi smo odločeni, da ne sprejememo miru, ki bi ne bil mir. Mir, ki ga sprejememo, mora biti pravičen in trajen.

Asquith je izrekel prepričanje, da bo provizorična ruska vlada sprejela aneksije v tem smislu:

1. Za osvoboditev podjarmljenih narodov;

2. za združenje umetno raztrganih narodov;

3. za prenos pokrajin, da dobe strateške pozicije, kakor je to pokazala vojna za potrebno proti neprestani volji k napadom.

Rekel je, da misli, da je izjava ruske vlade proti aneksijam naperjena proti zavojevanju in svrhu političnega in gospodarskega razširjenja moči. Aneksij v tem smislu ne mara nobeden izmed zaveznikov in jih ne bo zagovarjal. Civilizirani svet je sprejel prejšnje ustroje zaveznikov glede bodočega ustroja meddržavnih odnošajev kot nekaj mnogopomembnega in mir na tej podlagi bi bil edini, ki bi upravičilo prinesele žrtve.

London, 16. maja. (Kor. urad.) V poslanski zbornici se je vršil razgovor o predlogu socialističnih in dveh liberalnih članov, da naj se po zdravi rusko odklanjanje vseh imperijalističnih in razširjevalnih namerov ter da naj Anglija poda enako izjavo in skupno za zavezniki nanovo formulira svoje mirovne pogoje v skladu z rusko vlado.

Lord Robert Cecil je spomnil na izjavo vlade glede vojnih ciljev ter rekel, da so ti cilji tudi še danes neizpremenjeni. Na vprašanje, ali so s prejšnjo rusko vlado sklenjene pogodbe še veljavne, je rekel Cecil, da jih ruska vlada ne bo izpremenila, predno ne bo dosežena popolna zmaga.

Pri razgovoru o vprašanju aneksij je vprašal Cecil, ali hočejo Snowden in njegovi prijatelji predlagati, da naj pridejo domačini v bivših nemških kolonijah v Afriki zopet pod nemško gospodstvo in ali naj ostane ta Armenija in Sirija še naprej pod turškim gospodstvom.

Poljsko vprašanje.

Konference v nemškem glavnem stanu.

Berolin, 18. maja. (Kor. urad.) Državni kancler Bethmann-Hollweg in državni tajnik za zunanje zadeve Zimmermann sta se podala v glavni stan, da konferirata z zunanjim ministrom grofom Czerninom.

Berolin, 18. maja. »Tageblatt« je izvedel, da veljajo konference v nemškem glavnem stanu tudi poljskemu vprašanju. Gre za nadaljnjo izvršitev proklamacije z dne 5. novembra 1916. ter tkzv. postulate provizoričnega poljskega državnega sveta z dne 1. maja 1917.

Varšava, 18. maja. (Kor. urad.) Narodni svet in združenje zastopnikov strank, ki obsegajo izveščilne skupine skrajne levice, vse poljske stranke, ki se zedinile.

Novi ruski kabinet.

Petrograd, 18. maja. (Kor. urad.) P. b. a. Vlada in demokratične stranke so se sporazumeli glede razdelitve ministrskih portfeljev tako-le:

knez Lvov, ministrsko predsedništvo in notranje ministrstvo; Tereščenko, zunanje zadeve;

Konovalov, trgovina in industrija;

Zgodev, državna kontrola; socialist, podpredsednik Sovjeta Skobeljev, ministrstvo za javna dela;

odvetnik Perevercev, justično ministrstvo; socialist Černov, poljedelstvo;

nacionalističen socialist Plehanov, prehrana;

Kerenjskij, vojna in mornarica;

Singarjev, finance; Cereteli, pošta in brzojav; Nekrasov, promet;

Manujlov, prosveta.

Razentega sta bila postavljena profesor Grimm in knez Zahovskoj, tajnik prve dume, kot kandidata za ministrstvo, ki naj pripravlja konstituanto ozir. za ministrstvo za javno pomožno akcijo.

Tereščenko in Kerenjski.

Naslednika odstopivših ministrov Gučkova in Miljukova sta Mihajl Ivanovič Tereščenko in Aleksander Fedorovič Kerenjski, prvi kot zunanji, drugi kot vojni minister. V teh dveh možeh se zrcali kompromis, sklenjen med provizorično vlado in Sovjetom, kompromis, pri katerem je zmagal, kakor se zdi, bolj Miljukov kakor pa Ljeningov duh.

Minister Tereščenko je namreč Miljukov somišljenik, pristaš vojne, reprezentant meščanske demokracije. V prvem Lvovovem kabinetu je bil finančni minister Tereščenko eden največjih ruskih bogatinov in gotovo najmlajši evropski minister, star je namreč še le 31 let! Studiral je na Ruskem, v Franciji in na Nemškem in je igral med vojno odlično vlogo kot predsednik kijevskega industrijskega odbora za preskrbo armade z municijo. Kot finančni minister v prvem revolucionarnem kabinetu se je z veliko energijo lotil ureditve ruskih financ, tako da je nasprotstvo delavskih slojev proti »reprezentantu kapitalizma« v provizorični vladi precej ponehalo. Kakor poročajo, je Tereščenko pri prevzetju zunanjega ministrstva izjavil, da se vršijo v Petrogradu pogajanja ruske vlade z zastopniki entente za revizijo skupnih vojnih ciljev. Tereščenko pripada kadetski stranki, po drugih vesteh je oktobrist.

Novi vojni minister A. F. Kerenjski je tudi še mlad mož. Rojen leta 1881., se je po dokončanih studijah etabliiral v Petrogradu kot advokat ter je skoraj zaslovel kot odličen zagovornik zlasti v političnih procesih. Zgodaj se je Kerenjski posvetil politiki in je voditelj trudnikov, radikalne kmečke in delavske stranke s socialističnimi tendencami. Po prepričanju je Kerenjski republikanec. V ruski javnosti uživa velike simpatije in že v prvem Lvovovem kabinetu, kjer je bil justični minister, je fingiral kot zastopnik republikanske radikalne demokracije. Posebno priljubljen je Kerenjski pri armadi in značilno je, da so ruski armadni poveljniki izjavili, da bi bil on najboljši vojni minister. Kerenjski priznava, da je treba armado reorganizirati ter obnoviti disciplino. Opetovano je tudi naglašal potrebo nadaljnje vojaške reforme. Novi vojni minister je odločen pristaš miru brez aneksij in brez odškodnin.

V ostalem je zanimivo, da se je izvršila ustanovitev koalicijskega ministrstva tudi pod pritiskom vodilnih krogov armade. Ruski generali, spoznavši da vsled vednih sporov med vlado in Sovjetom demoralizacija armade čim dalje bolj napreduje, so zahtevali kompromis med obema strujama in morda je bil baš njihov pritisk odločilnega pomena. Tako se zdi, da se je z ustanovitvijo koalicijskega kabineta pričela konsolidacija ruskih razmer. Ali je temu res tako, se bo pač kmalu pokazalo.

DUMA O TEMELJNIH RUSKE ZUNANJE POLITIKE.

Petrograd, 18. maja. (Kor. urad.) Agentura. V tavrski palači je bilo v salonu predsednika dume Rodzjanke pod predsedstvom ministrskega predsednika privatno posvetovanje članov dume v kateri sta, pozdravljena z živahnim odobravanjem, razložila Gučkov in Miljukov vzroke svojega odstopa. Koncem posvetovanja je bilo soglasno sklenjena naslednja resolucija: Člani dume opozarjajo provizorično vlado v trenutku, ko se reorganizuje, zlasti, da mora biti

ti temelji njene zunanje politike, zlasti glede vojnega in mirovnega vprašanja absolutno, nepremisljivo vztrajanje pri naših hrabrih zaveznikih, zakaj življenjski interesi in čast Rusije so vezani na tako zvesto vztrajanje.

KOMPROMIS MED RUSKO VLADO IN SOVJETOM.

Petrograd, 16. maja. P. b. a. V skupni seji članov provizorične vlade, dumnega eksekutivnega odseka in delavsko - vojaškega Sovjeta je prečital ministrski predsednik knez Lvov izjavo, ki zahteva od Sovjeta, da odločno in jasno izrazi provizorični vladi svoje popolno zaupanje. Izjava vsebuje 8 točk. Strogo se držeč načela miru brez aneksij in brez odškodnin na podlagi pravice narodov, da svobodno odločajo o svoji usodi, poudarja izjava, da bi bil poraz Rusije in njenih zaveznikov vir največjih narodnih težkoč. Nadalje je vlada trdno odločena se bojevati proti gospodarskemu neredu z nadziranjem, povzdigo produkcije in izrabljanjem zemlje. Vendar pa je ureditev zemljiškega vprašanja prepustiti ustavodajnemu zboru. Ministrski predsednik je proglasil, da ima osnutek te izjave značaj ultimata, ki ga mora Sovjet v celoti sprejeti.

Tekom ponočne seje so razpravljali o razdelitvi ministrskih portfeljev v novem kabinetu. Sklenili so izročiti poljedelski portfelj narodnemu socialistu Černovu, ministrstvo za javna dela socialnemu demokratu Skobeljevu, zunanje zadeve bivšemu finančnemu ministru Tereščenko, vojno in mornariško ministrstvo pa Kerenjskemu. Nadalje je bila izražena želja, da naj vstopita v kabinet Cereli in profesor Kokoškin, ki naj izvrši pripravljalna dela za konstituanto. Predlagalo se je tudi, da naj se ustanovi ministrstvo za socialno skrbstvo, ki bo izročeno zastopniku narodne stranke.

Na koncu se je bila podpisana od provizorične vlade predložena izjava.

London, 17. maja. (Reuter.) Delavsko-vojaški Sovjet in provizorična vlada sta se sporazumeli. V novi kabinet vstopijo 3 demokratični in 3 narodni socialisti.

Sovjet v nacionalističnih vodah?

Budimpešta, 17. maja. »Pester Lloyd« javlja iz Stockholma: Dne 15. t. m. je objavil delavsko-vojaški Sovjet manifest, ki pada v ideologijo nacionalizma ter zahteva celo ofenzivo proti Avstriji in Nemčiji. Manifest je najbrž sestavljen pod dojemom predavanja francoskega socialističnega ministra Thomasa na shodu delavskih in vojaških delegatov.

Ruski armadni poveljniki za koalicijsko ministrstvo in za Kerenjskega.

Petrograd, 17. maja. (Kor. urad.) P. b. a. Dne 8. t. m. so se sestali v Petrogradu poveljniki raznih front, da poročajo o položaju in razmerah pri armadi. Zahtevali so ustanovitev koalicijskega kabineta kot neobhodno potrebno, kar da bo pripomoglo vzpostaviti disciplino in bojno sposobnost armade. Imenovanje Kerenjskega da bo armada sprejela jako ugodno, ker je Kerenjski pri vojakih zelo popularen.

Generala Brusilov in Gurko.

Ženeva, 18. maja. Generala Brusilov in Gurkov sta svojo demisijsko preklicala.

Aprovizacija ruske armade.

Petrograd, 17. maja. (Kor. urad.) Armadni poveljniki s fronte generali Aleksejev, Brusilov, Gurko, Dragomirov in Ščerbašev so imela ponovni razgovor s provizorično vlado. Pri tem je poljedelski minister Singarjev obširno pojasnil vprašanje preskrbe armade z municijo in živili. V debati se je konstatiralo, da se razmere od dne do dne vidno boljšajo.

Ruski kmeti za demokratično republiko.

Amsterdam, 18. maja. (Kor. ur.) »Times« javljajo iz Odesa: Pretekli teden se je vršil v Hersonu kongres ruskih kmetov, katerega se je udeležilo 900 delegatov iz vseh južnih ruskih gubernij. Kongres je izjavil, da mora postati Rusija demokratična zvezna republika s skupnim parlamentom, toda z gotovimi teritorialnimi in avtonomnimi pravicami za posamezne pokrajine. Kongres je nadalje sklenil, da zemljišča ne smejo ostati privatna last, temveč da se morajo prepustiti tistim, ki jih obdelujejo.

Ameriška mislija na Ruskem.

Washington, 16. maja. (Reuter.) Ameriško odposlanstvo se ne namerava vmešavati v notranje ruske zadeve. Odposlanstvo hoče le sporočiti ruskomu narodu čestitke Zdrženih držav, da je bilo staro nasilno gospodstvo strmooglavljeno. Odposlanstvo ne bo sklenilo nobene

ruski narod, katere stranka naj bo pri sestavi definitivne vlade mero-dajna.

Rusko - poljska armada.

Preko Pariza poročajo, da so se delegati poljskih čet, ki se bojujejo v zvezi ruskih armad, sestali v Minsku ter sklenili ustvariti posebno poljsko armado. Poljaki trde, da delujejo v sporazumu s provizorično vlado.

Centralne države in Rusija.

Iz govora nemškega državnega kanclerja je treba izluščiti še eno pomembno izjavo. Ta izjava se tiče Rusije. O bodočem nemško-ruskem razmerju je dejal Bethmann - Hollweg: Če hoče Rusija zabraniti, da se ne bo več prelivala kri njenih sinov, če se z a se odpove vsem nasilnim osvajaalnim načrtom, če hoče obnoviti trajno razmerje mirnega sožitja z nami, potem je samo ob sebi umljivo, da mi, ki želimo isto, ne onemogočimo bodoče trajno razmerje ne njenega razvoja z zahtevami, ki se ne vjemajo s svobodo in voljo narodov in ki bi v ruskem narodu položili kal novemu sovraštvu. (Viharno pritrdjevanje.) Zato kancler ne dvomi, da bi se mogli Nemčija in Rusija pobotati na podlagi vzajemnega sporazuma.

Nekateri listi vidijo v teh besedah izrazeno željo in ponudbo po separatnem miru z Rusijo in dunajska »Zeit« že konstatira, da ta ponudba ne more imeti nobenega uspeha, ker ogromna večina ruskega naroda in njega voditeljev, na čelu jim provizorična vlada in delavsko-vojaški Odbor, odločno odklanjajo vsak separatni mir. Morda tvorijo kanclerjeve besede res nekako ponudbo za separatni mir, gotovo je tudi, da pomenijo za ta slučaj omiljenje nemških mirovnih pogojev napram Rusiji v nasprotju s stališčem, ki ga prej kot prej zavzema Nemčija napram zapadnim državam. Tako se nahaja Bethmannov govor v polnem soglasju z dunajskimi izjavami glede odnošajev med Avstrijo in Rusijo.

Bistveno pa se nam zdi v Bethmannovih besedah še nekaj drugega. Kakor znano, je nemški drž. kancler v začetku vojne govoril o velikem boju med Nemštvom in Slovanstvom. To geslo je v nemški javnosti že dolgo stopilo v ozadje pred popularnejšim: »Anglija je sovražnik.« Geslo o boju med Nemštvom in Slovanstvom tudi ni bilo nikdar politično modro, saj se borijo v vrstah centralnih armad nešteti slovanski polki, saj sta zavezniki Nemčije Avstro - Ogrska po večini slovanska monarhija in Bolgarija, ki je vsaj po svoji kulturi in po svojem jeziku slovanska, akoravno razni njeni veljaki v novejšem času radi poudarjajo sorodstvo bolgarskega plemena z Madžari in Turki. Geslo o slovansko - nemški vojni je z Bethmannovo izjavo tudi oficijelno pokopano.

Centralni državi si želita prijateljstva in mirnega sožitja z velikim slovanskim narodom in njega državo. S tem je oficijelno priznано, da ne smatrate Slovanstva za svojega sovražnika. Dokler je vladal na vzhodu Evrope imperijalistični carizem, ki je zlorabljal naravna čustva v centralnih državah živčih slovanskih narodov, zavedajočih se krvnega in duševnega sorodstva z velikim ruskim narodom, v svoje temne politične namene, tako dolgo so centralne države v nekaki instinktivni, časih morda pretirani in tudi škodljivi obrambi z velikim nezaupanjem motrile odnošaje med Rusi in svojimi Slovani. Ruska revolucija je strla tudi caristični panslavizem in je s tem rešila centralne države velike skrbi.

Brez pridržkov se zato izrekaajo danes avstrijski in nemški državniki za odkritosrčno prijateljstvo z Rusijo, ki ni več država carjev - osvoboditelj, temveč država ruskega naroda - osvobojenega in osvoboditelja. In kakor je dotedaj Avstrija prijazno motrila in podpirala čim najožje čustvene, kulturne in gospodarske stike svojega nemškega prebivalstva z nemškim narodom v Nemčiji, dobro se zavedajoč, da je prijateljstvo s narodov mnogo trdnjše in trajnejše vez dveh držav kakor pa prijateljstvo kabinetov, tako imajo centralne države v bodoče v svojih slovanskih narodih najboljšo pomočnike, ko se pripravljajo, postaviti prijateljstvo z Rusijo na trajno in trdno podlago. Ruski narod si noče podjarmiti niti enega izmed slovanskih bratskih narodov v centralnih državah (saj daje še onim svobodo, katerim je dotedaj sam gospodoval), zato je izgubila ideja slovanske vzajemnosti ves politični pomen, ali bolje rečeno politični pomen slovanske vzajemnosti je sedaj popolnoma v prilog centralnim državam. Naravne vezi med slovanskimi

mi narodi in ruskim narodom ojačijo in zagovarjajo tudi prijateljstvo med kabineti.

V tem leži globoki pomen besed nemškega državnega kanclerja o bodočem mirovnem sožitju z Rusijo. Res da vzpostavitev zaželenih odnošajev z Rusijo ni lahko delo. Ruski narod mora priti do prepričanja, da se bori le še za tuje interese in to spoznanje ne pride čez noč. Na drugi strani bodo centralne države morale še urediti razmere od svojih slovanskih narodov — in tudi to ni lahka naloga. Toda pri nas in na Ruskem je opažati stremeljenja, ki se gibljejo v gori naznačenih smerih in se bližajo, različna po svojem značaju skupni točki. Ruski narod se osvobuje historični spon in išče svoje prerojenja v demokratični ideji slovanski narodi v centralnih državah, zlasti v častljivi avstro - ogrski monarhiji, pa so živahno na delu za svojo enakopravnost in za razvoj svoje gospodarske in duševne kulture.

Ti dve dejstvi obetata, da se bodo želje grofa Czernina in von Bethmann - Hollwega, katerim aplavdira z nemškim državnim zborom vred vsa javnost v centralnih državah, končno vendarle uresničile.

Politične vesti.

= Pritožbe tržaških Slovencev.

Na zadnjem občnem zboru polit. društva »Edinost« v Trstu so posamezni govorniki izpregovorili o razmerah v Primorju, zlasti pa v Trstu tudi marsikatero kritično besedo. Tako je dr. Wilfan poudarjal, da so tržaški Slovenci sedaj pod režimom državnega komisarijata le za malenkosti na boljšem. »Dobivali smo le drobničnice. Občina je prevzela v svoje oskrbo naš svetoivanski otroški vrtec in v enem italijanskem vrtcu je otvorila slovanskega, seveda poleg — nemškega. To so skoraj edine naše pozitivne pridobitve v času dveh let... Da, v okolici so tudi napravili slovanske napise na šolskih poslopjih. Pa ali ni ironija, danaj bi tudi to navajali kot pridobitev? Po dveh letih vojne, ki se je vnela zato, da bi ta zemlja prišla pod tujo kraljevino, ki se tam z druge strani zaganja v nas, da bi ta zemlja postala italijanska; vojne, ki je naperjena proti resničnim razmeram v teh naših krajih — saj vendar Italijani sami dobro vedo, da poleg njih bivamo tudi mi na teh tleh; — po dveh letih vojne, v kateri je padel cvet našega naroda, v kateri umira ves naš narod, je pač žalostno, da je kaj takega mogoče v državi, ki ima v svoji ustavi priznano enakopravnost vseh narodov! — Zborovalec Grgič poudarja, da na tržaškem mestnem magistratu celo v vojaškem oddelku še vedno ne čajo poznati našega jezika in odgovarjajo na slovanske nagovore: »Sedaj je vojna, naj se ne uganja politika!« Na tržaškem mestnem magistratu ni vojna izpremenila prav ničesar, in brez skrbi, da bi se komu kaj zgodilo, se ravna s Slovenci tamkaj prav tako kot se je ravnavo v prejšnjih časih. K temu je pripomnil dr. Wilfan: V dokaz, kakšne razmere so vladale doslej na tržaškem mestnem magistratu, bodi naslednji preznačilni dogodek: Kmalu po napovedi laške vojne sem se obrnil na mestni magistrat, da mi izda domovnice. Prosil sem slovanski in sicer, da mi izdajo domovnico tudi v slovanskem jeziku. Poslali so mi italijansko. Pritožil sem se na cesarskega komisarja dvornega svetnika pl. Krekicha. Na slovensko pritožbo sem prejel od cesarskega komisarja nemško o rešitve, da je uradni jezik tržaške občine — italijanski! Pritožil sem se nato na namestništvo, kjer so mi obljubili rešitev še tekom tistega meseca, a sedaj, po dveh letih, še vedno nimam rešitve. Take so pač razmere pri nas v Trstu. (Po »Edinosti«.)

= Južna Avstrija. Praška »Union« piše: Dočim zahteva nemško - narodni program, naj bi se na severu države kraljestvo Češko razdelilo v kakih 15 okrožij, ki naj bi sprejela funkcije namestništva in delžnega zbora, jim je pa na jugu na potu ekstenzija blizu čisto slovenske vojvodine Kranjske. Ali, tu se ne da nič doseči ne z delitvijo, ne z zakokroževanjem. Med 520.700 Kranjci avstrijskega državljanstva je summa summarum 27.905 Nemcev. Med 11 političnimi okraji nima niti eden nemške večine, še celo nekdanja kočevska deželica izkazuje dvjetritinsko — slovensko večino! Edino le kočevski sodni okraj ima nemško dvjetritinsko večino: 13.921 Nemcev, proti 4689 Slovencev. Zato so Nemci predsedali in so mesto delitve izvedli nekako — komasacijo. Na nekem zborovanju v Beljaku je vsenemški profesor dr. Angerer iz Celovca

konstruiral nekako južno Avstrijo, ki naj bi Slovence majorizirala in vrhu tega zagotovila Nemcem direktno zvezo z Jadranskim morjem! V ta namen naj bi se iz Koroške, Kranjske in Primorja sestavila nova kronovina, v kateri naj bi bili Slovenci — majorizirani, ker bi tvorili le 48 odstotkov prebivalstva. Pri vsem tem načrtu pa se zamolčujejo dve dejstva: da je na tem ozemlju poleg Slovencev še 10 odstotkov Hrvatov in bi bila dana slovensko - hrvaška 58odstotna večina, dočim bi nemško prebivalstvo tvorilo le 25 odstotkov, torej četrtino! K temu bi prišlo še 17 odstotkov Italijanov. Sicer pa je obseg te »južne Avstrije« identičen s kraljestvom Ilirskim do leta 1848., ki mu je bila Ljubljana glavno mesto. Torej tudi po tej ne bi dosegli namena in ne bi nič izpremenili na dejstvu, da so Slovenci in Hrvatje, ki posredujejo zvezo med državo in morjem! Ves načrt je le nov dokaz, kako so Nemci brez pomislekov, ko jim gre za to, da bi druga plemena potlačili! Ali so taki projekti koristni za državo, to jim je povsem brezpomembno, da se le doseže skrajno nacionalni namen. In pri tem imajo še poguma, da se hočejo kazati kot najpoklicaneje branitelje države!

Trst.

(Dalje.)

Spis »Triest und seine Aufgaben im Rahmen der österreichischen Volkswirtschaft« se bavi nadalje v posameznih poglavjih z avstrijsko plovbo in njenimi nalogami, z gradbo ladij, z ustanovitvijo Avstrijskega Lloydja, propadanjem avstrijske trgovske mornarice koncem 19. stoletja, s preobratom, z avstrijsko trgovsko mornarico pred vojno, podprto vse s številkami, razpravlja o pristaniščih v službi domače gospodarske politike, o morskem prometu v službi državne prometne politike, o vodnih cestah, kjer pravi glede na znane projekte o vodnih cestah s severa, od Rena do Donave in Črnega morja, da take vodne ceste ne bi bile zgradi, Trst in avstrijska mornarica pa sta že ustvarjena in pozitivna prometna politika se bo morala vprašati, kaj morejo delati ti že na razpolago stoječi prometni faktorji in kako daleč jih je treba pospeševati v interesu države. Interes pa podaja le en odgovor, da se mora gojiti pred vsem ona prometna pot, ki zagotavlja državi največjo samostojnost.

Važna je razprava o orijentskem vprašanju in Trstu: Vojni dogodki so razvili pred nami orijentsko vprašanje v vseh njegovih komercialnih, industrijskih in prometnih odnosih. Trst, ki je smatral od nekdaj Balkan in orijent za svojo gospodarsko domeno, ima dosti vzroka, zasledovati naraščanje interesa Avstro - Ogrske in Nemčije za te dežele z največjo simpatijo, zlasti še, ker gospodarsko udejstvovanje v onih deželah se more graditi najboljše na že podani podlagi. Tržaška pot v orijentskem prometu ima prednosti, ker predstavlja najugodnejšo zvezo med centralno Evropo in Balkanom in Orientom. Na kraju, najbolj potisnjenej proti severu in središču Evrope v Sredozemskem morju leži Trst na oni ruti, ki daje najcenejšo in najugodnejšo prometno zvezo med vzhodom in zapadom. Star gospodarski nauk pravi, da zveze po kopnem, kar se tiče prevoznine, ne morejo konkurirati z zvezo po morju. Zato pa je promet po tisočih kilometrov železnice iz središča monarhije v Smirno, gospodarsko najvažnejše središče Male Azije, v Sirijo itd. mnogo predrag in zato ne more priti v poštev pri pošiljanju v masah. Pa tudi Donava ne, ker bi jo bilo treba šele izgraditi v veliko mednarodno prometno cesto pa tudi potem še tehniških prometnih težkoč ne bo manjkalo. Trst prihaja v poštev tudi za Nemčijo kot orijentsko pristanišče. Nemčija ima sicer velika pristanišča v Severnem morju, ali ta so najmanj 3000 milj daleje od Levante kaor pa Trst. Levantincem, Orkom, Albancem in drugim je bila že zdavnaj navada, da so pošiljali svoje letine v Trst na prodaj. Tržaška borza je bila tako prava orijentska borza. Turčija, Grčija, Albanija, Srbija so prodajale v Trstu svoje blago. Razvita je bila trgovina z volno, z južnimi pridelki, oljem, kožami, vinom itd. Srbske slive so se izvažale v Ameriko. Tržaški kolonijalci so preskrbovali ne samo notranje dežele, ampak tudi velik del inozemstva z levantskimi produkti. In Trst je posredoval avstrijski izvoz v Levanto in sicer izvoz lesa, železa, stekla, tekstilnega blaga, papirja in drugih produktov. Izgradba orijentskih železnic je sicer hotela odvzeti Trstu marsikak trg na Balkanu in konkurenca Marseille in Genove, po-

zneje Benetk in severnih pristanišč je zahtevala vedno večjih naporov, toda Trst je imel do izbruha svetovne vojne svojo dobro pozicijo na Balkanu in v Orientu in ime Trst je tam na dobrem glasu. Pri sestavi programa za bodočnost se ne more prezreti Trsta, kajti vsako zastopavanje bi pomenilo zanemarjanje obstoječih zakladov in iskanje novih, to bi bil luksuz, kakršnega Avstrija gotovo ne mra v času največje napetosti vseh sil. (Konec prih.)

Hipoteke za vojno posojilo.

Pri tretjem vojnem posojilu se je izreklo več posojilnic, da so pripravljene, dati posojila na hipoteke v namen podpisovanja vojnega posojila. Mnogo hišnih in zemeljskih posestnikov je porabilo to priliko in napravili so prav dobro kupčijo. Vlada je namreč za taka hipotekna posojila dovolila popolno oprostitev od pristojbin in to je ugodnost, ki nekaj nese, če se jo izkoristi.

Z naredbo finančnega ministrstva z dne 7. maja 1917, drž. zak. št. 201 so tudi za šesto vojno posojilo dovoljene oprostite od pristojbin za hipotekna posojila, ki so seveda namenjena za podpis vojnega posojila.

Kdor s hipoteknim kreditom kupi vojno posojilo, mora seveda vzeti državne zadolžnice, ki se amortizirajo in obrestujejo po 5½ odstotkov, ki pa bodo eventualno nesle tudi 707 do 729 odstotkov. Od hipoteknega posojila, najetega za podpisanje vojnega posojila, je pri velikih zavodih, na primer pri Prvi avstrijski posojilnici na Dunaju in pri centralni hranilnici dunajske občine plačati samo 4½ odstotne obresti. Korist hipoteknega posojila za podpis šestega vojnega posojila je očitna: plačevati moraš od hipoteknega posojila 4½ odstotkov, zanj kupljeno vojno posojilo pa nese 5½, neslo pa bo še več. Razloček je jasen in vsak hišni in zemljiški posestnik stori le sebi dobro, če se odloči za to operacijo. Tudi občinska hranilnica v Gradcu in češka hranilnica v Pragi dajeta hipotekna posojila po 4½, če se porabijo za nakup vojnega posojila. Patritotje, podpisujte!

— Kranjsko društvo za podpisovanje vojnega posojila v Ljubljani je, kot je bilo že objavljeno v časopisih na izredni glavni skupščini dne 14. maja 1917 sklenilo sodelovati pri VI. vojnem posojilu. Dolžnost in namen društva je omogočiti pred vsem manj premožnim slojem udeležbo na vojnem posojilu. Kdor hoče postati član društva, mora podpisati najmanj 1 delez, ki znaša 50 kron. Ni mu pa treba plačati tega društvenega deleža v gotovini na enkrat, temveč v devetih zaporednih mesečnih obrokih, kojega prvi znaša 10 K, vsi ostali pa po 5 K. S tem je pa tudi najmanj premožnim slojem omogočeno, podpisati vojno posojilo; kajti za vsak podpisani in plačan članski delez dobi vsak društveni član zadolžnico vojnega posojila v visokosti njegovih deležev. Seveda ima pa vsakdo pravico tudi takoj pri pristopu k društvu vplačati vse podpisane deleže v gotovini, kar je zanj tem boljše, ker se mu v tem slučaju ne računajo zamudne obresti od posameznih poznejše plačanih obrokov. Popolna varnost, visoka rentabiliteta in velikanjska važnost vojnega posojila za obstoj in procvit države so že vsakomur dovolj jasna. Vsaka beseda v pogledu je preveč; in radi tega previden patriot ne bo zamudil prilike, naložiti del svojega premoženja v vojnem posojilu. Tudi prebivalstvo kranjske dežele se je v polnem obsegu odzvalo pozivu domovini in razumu ter se v najvišji meri izkazuje na dosedanjih vojnih posojilih. Da ne zaostanemo za drugimi avstrijskimi narodi pri VI. vojnem posojilu, ponovno apeliramo na prebivalstvo kranjske dežele: Segajte po pri-glasnicah VI. avstrijskega vojnega posojila, podpisujte ga v največji meri in pristopite našemu društvu kot člani! Nikdo naj se ne izgovarja, da mu razmere ne dopuščajo podpisati vojnega posojila v večji meri. Tudi najmanjši znesek, ki se ga položi domovini na oltar, pripomore h končnemu, velikemu in dobremu uspehu in po teh malih subskripcijah se je pri dosedanjih vojnih posojilih nabralo milijone in milijone. Kdor tedaj ne more na enkrat podpisane vojnega posojila plačati v gotovini, naj pristopi k našemu društvu kot član in vplača svoje deleže, za katere mu društvo preskrbi vojno posojilo v devetmesečnih obrokih. Ne bode mu žal, kajti svoj denar bode popolnoma varno naložil in rentabilitacija VI. vojnega posojila je večja kot pri vseh dosedanjih in znaša pri 40letnem vojnem posojilu v slučaju izžrebanja v letu 1920, celih 7-29%, pri najkasnejšem izžrebanju pa še vedno 6-07%, 10letna zaklad-

nice VI. vojnega posojila se pa z ozirom na uradni kurs pri 1½% bonifikaciji tudi obrestuje po 6-4%, kolikor ne plača obresti nobena hranilnica ali banka. — Vsi mali štedilniki naj tedaj ne zamude prilike, ki se jim nudi, naj pristopijo k društvu kot člani ter s tem participirajo na dobrotah VI. vojnega avstrijskega posojila. — Odbor. — Kranjsko društvo za podpisovanje vojnega posojila sporoča vsem svojim poverjenikom, t. j. župnim in občinskim uradom, šolskim vodstvom itd., da prične z razpošiljanjem svojih tiskovin in društvenih pri-glasnic v teku prihodnjih dni. Naproša pa svoje poverjenike že danes, da prične zaradi kratkega subskripcijskega naroka, ki je določen samo do 8. junija 1917., takoj v svojih okrajih z agitacijo za pristop k društvu in propagando s podpisovanjem VI. vojnega posojila. Tudi naproša društvo za sodelovanje vse urade in druge merodajne činitele, kakor zlasti denarne zavode. Vsem denarnim zavodom se bodo vpslale pri-glasnice za pristop k društvu, kajti ravno denarni zavodi imajo največ prilike, malim štediteljem pri-poročati podpisovanje VI. vojnega posojila in pridobivati našemu društvu novih članov. Vsakdo, ki se zanimala za društveno podpisovanje, dobi zahtevano množino tiskovin na razpolago. Vsa podrobna pojasnila se pa dajo v društvenem lokalu v Ljubljani, Selenburgova ulica št. 7/II., vrata št. 27. Uradne ure za stranke so vsak delavnik od 9. do 12. dopoldne. Če bode vsak poverjenik in če bodo denarni zavodi storili svojo dolžnost in se odzvali našemu društvu, potem je sijajen uspeh VI. vojnega posojila in patriotičen namen društva dosežen. — Radi tega takoj na delo! — Odbor.

— Pri Kranjski deželni banki v Ljubljani, oficijelnem subskripcijskem mestu in članici konsorcija za izpeljavo državnih kreditnih operacij, se je podpisalo do 19. t. m. skupno K 3.741.700 VI. vojnega posojila. Med drugimi so nadalje podpisali: Dr. Anton Bonaventura Jeglič, knezsko ljubljanski 220.000 K; dr. Ivan Šusteršič, deželni glavar kranjski 20.000 K; župni urad Hotič 10.600 K; župni urad Vranja peč 4000 K; Marija Mrcina 1000 K; Simon Ažman 1000 K; Jernej Štrubelj 1000 K; kuratni urad Ustje 500 K. — Nadaljne prijave sprejema Kranjska deželna banka v Ljubljani, Deželni dvorec.

Umor ministerskega predsednika grofa Stürgkha.

Na Dunaju se je začela včeraj obravnava proti dr. Frideriku Adlerju, ki je 21. oktobra 1916. v hotelu Meissl & Schaden ustrelil tedanjega ministerskega predsednika grofa Stürgkha.

Obtoženi dr. Adler je pri svojem zaslišanju pri preiskovalnem sodniku priznal, da je že od začetka leta 1916. mislil na umor grofa Stürgkha, a se je šele v drugi polovici lanskega leta odločil, izvršiti svoj naplek. V tem ga je posebno potrdila vest, da je vlada prepovedala zborovanje, katero so sklicale meščanske stranke. Umor grofa Stürgkha imenuje dr. Adler demonstracijo, ki naj bi bila svetu pokazala avstrijske razmere, socialni demokrati pa predočila strahopetnost njihovega vodstva, ki se splohi ni oglasilo proti izjemnim odredbam. Končno da bi z umorom bili posvarjeni »gospodujoči« v Avstriji in v drugih državah. Dr. Adler taji, da bi bil anarhist »v starem zmislu« te besede. Od začetka sedanje vojne je dr. Adler neprestano strastno nastopal proti avstrijski socialni demokraciji, njihovim voditeljem in njihovemu časopisu.

Po prečitaniu obtožnice je izjavil dr. Adler, da je kriv, a nič več in nič manj, kakor vsak, kdor je v vojni ubijal ali dajal ukaze za ubijanje. Med preiskavo je moral biti hud boj, da je obveljala njegova duševna normalnost. Prepričan sem, je rekel, da bi moj zagovornik tudi danes porabil ta moment, a za to, kar poreče moj zagovornik, ne prevzamem nikake odgovornosti. Zagovornik ima dolžnost, delati za ohranitev mojega življenja, jaz pa imam dolžnost, se zavzeti za svoje prepričanje in to je važnejše, kakor če bo en človek več žrtvovan v tej vojni.

Izvršil sem svoje dejanje po dobrem, poldrugoletnem preudarku, jasno se zavedajoč, da sem s tem zaigral svoje življenje. Prepričan sem, da bom obsojen na smrt, a kolikor bom tudi povedal, nobene besede ne bom rekel, da bi se otel tej sodbi. Če bi bile klopi v tej dvorani tako zasedene, kakor je primerno zakonu, potem bi bilo mogoče, da bi bila nad menoj izrečena drugačna sodba.

Dr. Adler je, polemizirajoč proti obtožnici, poudarjal, da se je državni pravdnik ognil pravemu problemu. Razpravljal je, ki je rešiti, je, da

živimo v urejeni državi in na to dobi celo vprašanje drugačen značaj. Iz tega vprašanja izvira zame moralno vprašanje, porabi umor za politično bojno sredstvo. Ze ta proces sam je zame moralno opravičenje, saj so me ravno justične razmere od začetka vojne najbolj bolele. Čut žaljenja časti, čut sramote, da sem Avstrijec.

Ministrstvo Stürgkh - Hoehenburger je že 25. julija 1914, ko vojna še ni bila napovedana, storilo očiden državni prevrat proti instituciji porotnih sodišč. Ta institucija je bila izbojevana z revolucijo leta 1848. proti absolutizmu. Od leta 1848. ni počival boj med demokracijo in med absolutizmom in so porotna sodišča nekako mrtva, če imamo ustavnost ali ne. Naziranje vlada, da so težave v Avstriji nastale vsled narodnosti in da se mora pač vsladati s § 14., če ne gre s parlamentom, jaz pa bom dokazal, da je to puhel izgovor in da je Stürgkh z veseljem videl parlament propasti. Odločeno je bilo smatrati ustavo za papirnatu cunjio in iti preko pravice in zakona brez srama. Prej smo v Avstriji poznali le tihi, plazeci se državni prevrat, 25. julija 1914 je bil v Avstriji prvi storjen očiten državni prevrat.

Dr. Adler se je potem bavil s politiko ministrstva Stürgkh-Hoehenburger in je izjavil, da v današnjem sodnem dvoru ne vidi sodišče, nego šest gospodov, ki so se odločili izvršiti proti njemu obravnavo. Če govori pred temi gospodi, ni tega tolmačiti tako, kakor da jih prizna ali s tem prizna kak zakon; uklanja se le sili, ker je vojak obožen in lahko pokliče še druge obožence. Uklanja se kot gola žrtev sile in je po sili to, ker ne more proti sili ničesar opraviti. V sodišču ne vidi nikake pravne institucije, nego le organ zločinskih...

Prezident je prekinil obtoženca in ga je pozval, naj ne govori skoz okno, nego sodišču.

Obtoženec je izjavil, da se ni dotaknil kompetenčnega vprašanja, da bi sodnike osebno žalil, nego le, ker je to vprašanje pomembno za njegov zagovor. Razpravljajoč potem o situaciji, je rekel, da se je odločil poklicati ministerskega predsednika na odgovor, ko se je Stürgkh branil po dr. Sylvestru nasvetovanemu sklicanju državnega zbora. Tekom svojih izjavljanj je rekel dr. Adler, da se socialna demokracija ne sme tako angažirati za kako državo, kakor so to storili njegovi bivši prijatelji. Nisem antipatriot, nisem sovražnik države, nego stojim na socialnodemokratskem stališču in si le varujem treznost sodbe glede kompliciranosti te države. Smo v državi, v kateri imajo za prepričanje človeka samo zaničevanje. To je Metternichov duh, ki je potlačil Avstrijo poleg Rusije na stališče najbolj nevilicirane države.

Zgodovinski razvoj je provzročil, da vlada v Avstriji med vsemi narodnostmi in konfesijami duh notranje lažnjivosti. Da ni dr. Renner nič drugega kakor dr. Luiger, kupčijski politik brez notranje poštenosti, to je bil zadnji vzrok, da sem posegel po revolverju. Hotel sem oprati umazanost, ki si jo je nakopala socialnodemokratska stranka. S tem sem se hotel otrešiti stranke. Doživeli smo, da socialnodemokratska stranka ni ravnila po socialnodemokratskih načelih. Imenujem vam v dokaz samo imena: Pernstorfer, Leutner, Hartmann. Ne morem jim odreči svojega spoštovanja, ako pa dr. Renner, ki bi kot predsednik stranke moral priznati njena načela, goji staroavstrijske ideale, morem to pripisati le notranji lažnjivosti.

Pojasnil bom, da večji del strankinega vodstva zaničuje avstrijski vladni sistem tako, kakor jaz. Seveda dr. Rennerja, ki igra posebno vlogo, ni mogoče meriti s tem merilom. Zdej pojdejo oficijelni zastopniki socialnodemokratskih zvez iz Avstrije in iz Nemčije kot potujoči agentje zunanega ministrstva v Stokholm. Avstrijska manjšina stranke ne bo tam zastopana, a govorilo se bo tam o njej. To poskrbi Vaša sodba.

Bil sem žive dni revolucionar in sem revolucijo vedno smatral za nekaj jasno resnega. Smatral sem dnevno politiko za revolucijsko sredstvo in ne revolucijo za frazo dnevnne politike. Kdo bi bil med vojno mislil na kako revolucijo in kako slave sedaj rusko revolucijo, ne samo v »Arbeiter Zeitung«, nego tudi v »Fremdenblattu«. Seveda, kakor je bilo vedno v Avstriji, se navdušujejo za svobodo v inozemstvu. Bistvo našega programa je bilo, naj izpade vojna kakorkoli, da se odpravimo zavojevalni politiki, da nočemo zmage, ne zmagovalcev, ne premagancev, da nočemo nobene koristi od vojne. To je bila naša morala. Socialni demokratje smo vedno rekli, da se borimo za proletarijat vsakega sveta, za angleškega, nemškega

ga in avstrijskega proletarca. Boj za celo človeštvo. Dne 1. maja je »Arbeiterzeitung« poskusila, najti pot nazaj na to stališče. Zdej propagira ravno to, kar jo je ločilo od socialne demokracije. Nisem postal anarhist, nikdar nisem verjel v individualne akcije, stojim na stališču boja v masah, ta je odločilen in moje dejanje je le skromna individualna akcija.

Smatral sem za potrebno, se v tej Avstriji priznati za silo, da s druge prilimi priznati. Temu možno je res za stvar, ker je dal zanj življenje in morata zdej gospod dr. Renner in Seitz iti v službo in se ne bosta več upala delavcem reči, da je nasilna akcija nemogoča.

Obtoženec je izjavil, da se njegov oče vjema z njim v čustvu, da ga je sram taktike stranke. Razpravljaj je potem o cenzurnih razmerah pod ministrstvom Stürgkh, ki so bile take, da so gnale uradnike v obupanje. Socialnodemokratski listi so morali sprejemati od policije inspirirane članke, če se niso hoteli postaviti nevarnosti, da bodo ustavljeni. Neki socialnodemokratski blagajnik je bil obsojen na smrt, ker je pomnožil pesem, ki je bila v »N. fr. Presse« brez zadržka natifnjena. Obtoženec je na to razpravljaj in je rekel, da pred 2 in pol leta se ni vedel, kdo vlada. Če je kdo prinesel ministru kako pritožbo, ga je poslal k Stürgkhu, če je prišel k Stürgkhu, je ta rekel, da spada stvar v vojaški delokrog. Bil je neprodiren, sistem kompetence in nekompetence in nihče ni mogel izvedeti, kdo je odgovoren.

Najtežje sem občutil brezparlamentarni čas. Za vsakega, kdor si je še ohranil iskro demokratskega čuta, so bile te razmere neznošne. Stürgkh je bil zagrizen sovražnik splošne volilne pravice in je kot ministrijski predsednik hotel pokazati, kako sovražni parlament. Ko je bila vojna napovedana, ni nihče vprašal za ljudske pravice, parlament so potisnili na stran in vpeljali absolutizem. Vedeli smo, da se pogaja Stürgkh z nemškimi radikali, z Wolfom in tovariši o oktroiranju novih ustavnih zakonov, o pravem državljskem prevratu in da so nemški radikali obljubili to podpisati.

Državni pravdnik: Vi ste prej imenovali dve imeni, ki prideta pri atentatu v poštev.

Obtoženec: Da, justičnega ministra Hoehenburgerja in Tiszo. Reklo se je, da je Tisza diktator Avstrije. To je bilo tudi moje prepričanje, a sem je opustil, da bi se moje dejanje ne tolmačilo kot izraz prizadevanja za neodvisnost Avstrije od Ogrske. Na Hoehenburgerja sem mislil, ker je podpisal naredbe kot odgovorni minister. Ta ni bil tako močen značaj, kakor Stürgkh, ki sem ga vedno nekako spoštoval. Hoehenburger mi je bil vedno manjvreden individij.

Tekom daljnega zaslišanja je obtoženec popisal svoje razburjenje zaradi javnih razmer. Bil je časih kar besen, imel razpor s poslancem Rennerjem in s svojim očetom in obupaval, da nastalih težav ne bo premagati. Pojasnil je tudi svoja čustva v trenutkih pred atentatom in podal nekaj pojasnili o njegovem razmerju z očetom v časih, ko je imel oče procese in obsodbe.

Vesti iz primorskih dežel.

Upravni odbor občine Nabrežina poziva vse občinarje, da kdor še ni sestavil izkaza o škodi, provzročeni mu ob času vojne, naj stori to nemudoma in pošlje izkaz glavarstvu v Sežani, kjer je komisija, ki se peča s takimi izkazi. Kdor še ni sestavil izkazov svojih premožnin in nepremičnin, naj napravi to kmalu in pravilno. Dobro je, če so taki zaznamki potrjeni in podpisani po izvedencih.

Iz Črniče. Umrl je znani naš cestar Al. Koradin. Šel je 14. t. m. s svojim tatom po svojih opravkih. Pri Krkoču v Selu je prižvižgala granata in ga ubila. Tati je ranjen na vratu. Pokojni Koradin, 42 let star, je bil oženjen in se je boril na Doberdolu, kjer je bil tudi ranjen, potem je bil radi svoje službe oproščen vojaške. 13. t. m. je ranilo Lebanovo (Jeronkovo) in neko drugo, ali k sreči ne nevarno. Dva aeroplana sta metala bombe za kaplanijo in v Koščaku. Naš pismoñoša je k sreči brskal po svoji torbi in se tako ustavil, drugače bi ga bil zadel italijanski izstrelek na poti proti Vrtovinu. Šempas mnogo trpi vsled obstrlejanja, Osek nič, Črniče tudi ne.

Oglasil se je iz romunskega vjetništva gosp. Adalbert Ivančič (o katerem se je že večkrat pisalo), doma iz Deskel pri Plaveh. Piše, da je zdrav in je prišel neranjen v vjetništvo. Njegov naslov je: Adalbert Ivančič, narednik, Tabore de perisionier Sipote Romania, 50 Komp. No. 136.

Zaplemba premoženja. Zaplenjeno je premoženje kmeta Angela Furlana v Pierisu, ki je osumljen pobege k sovražniku, in Ferdinanda Paronitija iz Tržiča, ki je osumljen zločina proti vojni sili države in zločina veleizdaje, istotako premoženje Maksa Langbanka, uradnika, praporščaka 97. pešpolka.

Išče se begunec, ki sprejme mesto občinskega tajnika. Natančnejše podatke daje Posredovalnica za gorisrške begunce, Dunajska cesta 38/I.

Dnevne vesti.

— **Župan dr. Tavčar** je po zdravniškem ukazu nastopil kratek bolniški dopust in bo približno en teden odsoten. Za čas njegove odsotnosti nadomestoval ga bode podžupan dr. Triller, ki je vsak dan od pol 11. do pol 12. ure v županski pisarni strankam na razpolago.

— **Imenovanja v armadi.** Izšel je takojimenovalni majski advancement. Imenovanjih je toliko, da nam prostor ne dopušča, jih priobčiti in samo opozarjamo na dotični naredbeni list.

— **Slovenski otroci iz Trsta** v deželnem gledališču v Ljubljani. Zanimanje za gostovanje slovenskih šolskih otrok iz Trsta v deželnem gledališču prihodnji ponedeljek 21. t. m. je izredno, zato opozarjamo občinstvo, da si že danes v soboto ali vsaj jutri dopoldne pri blagajni v deželnem gledališču kupi vstopnice. Na razpolago je še nekaj lož parternih, balkonskih in galerijskih sedežev. Blagajna v deželnem gledališču je odprta danes do 9. ure zvečer in jutri v nedeljo dopoldne od 11. do 12. ure in v ponedeljek dopoldne od 10. do 12. ure. Pripljite tudi mladino k tej predstavi!

— **Posnemanja vredno.** Posojilnica za ilirsko - bistriški okraj v Trnovem je darovala 300 kron za gorisrške begunce, kakor je izkazano med »Darili«. Naj bi sledile temu lepemu vzgledu pomoči nesrečnim gorisrskim beguncem tudi drugi denarni zavodi ob svojih letnih zaključkih!

— **Rijavec koncert.** Nedavno smo slišali v Zagrebu Josipa Rijavca kot Wertherja v »Mignon«. Razumeli smo, da ga zagrebska publika navzlic vsem nedostatom igralske rutine, takorekoč od tedna do tedna bolj ljubi. Rijavec tenor se sijajno razvija. Zvonkost in izrazita lirčnost tega glasu nas očara, muzikalna darovitost pevcu nac mizicelira vse skrite lepote prednašane pesmi. Tako kakor je snoči Rijavec pel Lajovičev »Serenado«, te prekrasne pesmi pač še ni nikdo zapel poslušalcem v srce. Splošno so bile pesmi, ki jih je prepeval snoči Rijavec, poleg »Serenade« še Lajovičev »Pesem starca«, Baranovičev otožni »Nocurno« in Milana Sachsa »U vrtu«, najintimnejši užitek njegovega večera. Seveda publika je šele začela »noret« pri »Tosci«, pri »Mignon«, »Rigolettu« in na konec pri Rudolfovih ariji iz »Boheme«. Tudi Rijavec sme biti s svojimi poslušalci zadovoljen. Pevca je spretno (časih morda nekoliko prediskretno) spremljal na klavirju gosp. Simon, ki je igral v splošno zadovoljstvo tudi dve solistični točki. Zakaj pa so šli prireditelji pokvariti lep utis Rijavčevega koncerta z nastopom bornega moškega zbora, čigar volja je bila sicer morda prav dobra, tega ne razumemo. Koncert je bil dobro obiskan.

— **Čez 200 najnovejših slovenskih in čez 200 nemških zabavnih knjig** si je zadnja dva meseca nabavila Simon Gregorčičeva javna

knjižnica v Wolfovi ulici, ki vabi čitatelje, da pridno segajo po njih. Knjige se izposojujejo vsak dan od 4. do 6. ure popoldne, v nedeljah in praznikih od 10. do 12. ure dopoldne.

— **Poroka.** Poročila sta se v trnovski cerkvi g. Zorko Bekš z gđ. Pavlo Kländer. Oba sta bila vneta člana pevskega zbora slov. pevskega društva Ljubljanski Zvon. Mlademu, narodnemu paru naše najiskrenejše čestitke.

— **Mestna blagajna** kakor tudi mestni gospodarski urad bosta zaradi snajenja uradnih prostorov prihodnji tork in sredo, to je 22. in 23. maja, za stranke zaprta.

V Savo je skočil pri Litiji črnovojnik Jakob Kalšnik, kateremu se je zadnje čase mešalo. V četrtek so potegnili njegovo truplo iz vode. Kalšnik je bil po poklicu čevljar, okoli 30 let star, doma iz Kamnika.

Danes v Kino Idealu otvoritev vrta. Zadnja predstava ob pol 9. uri ob ugodnem vremenu vedno na vrtu. Danes Alwin Neuss v detektivskem filmu »Skrivnost jezera«. Poleg tega še zabavna pasja zgodba: »O ti dakli!«

V ponedeljek se je izgubila črna usnjata listnica v stranišču Gruberjev park. Prosi se, da se odda, če ne z denarno svoto, vsaj listnica z listinami na policijsko ravnanje.

Aprovizacija.

† Najhujši časi so minuli. Predsednik skupnega prehranjevalnega urada generalmajor von Landwehr je izjavil korespondentu »Pesti Naplo«: Tudi v zaledju bomo vzdržali. Najhujši tedni so minuli, do žetve imamo dovolj zalog, iz Rumunije pridejo pošiljke sedaj bolj naglo, položaj se vedno boljša. Nova letina nas bo preskrbela za celo prihodnje leto. General Landwehr je poudarjal, koliko hvale je dolžno prebivalstvu cesarju, katerega energična inicijativa je odpravila mnogo težkoč. Cesar se neprestano zanima za aprovizacijsko vprašanje.

† Iz seje mestnega aprovizacijskega odseka dne 18. maja 1917. Krušne moke je dovolj v zalogi in je mestna aprovizacija ljubljanska do konca junija preskrbljena z moko. — Prihodnji teden se bode zopet razdeljevala pšenica moka za kuho in odpade na 1 karto ½ kilograma. Na ta način bo tekoči krušni teden v polni izmeri honorirana krušna karta. — Deželna vlada se je odločila znatno zvišati število kontingentirane klavne živine. Pričakovati je, da bode na ta način odpomagano velikim kalamiteti, ki je nastala zadnje mesece s pomanjkanjem mesa in bo Ljubljana vsaj z govejim mesom nekoliko boljše preskrbovana kot dosedaj. — Deželno mesto za dobavo klavne živine je ponudilo mestni aprovizaciji ljubljanski redno dobavo prašičev iz Ogrske. Cena bi bila nekoliko višja od tukajšnjih maksimalnih cen, vendar je ponudbo sprejeti z ozirom na veliko pomanjkanje prašičjega mesa in špeha na tukajšnjem trgu. Aprovizacijski odsek sklone, da je pripravljen, prevzeti do konca avgusta vsaki teden po 1 vagon lepih špeharjev. — Nadalje sklone aprovizacijski odsek, da se iz aprovizacijskih ozirov ne priporoča M. Knezu v Spodnji Šiški podelitev koncesije za konjsko mesnico. — Ponovno se zglasajo samci, ki se prehranjujejo po raznih gostilnah, s prošnjo, da jim mestna aprovizacija ustanovi posebno vojno kuhinjo z boljšo.

Naši sovražniki hočejo Avstrijo razbiti. Hočeš li k temu pripomoči. Ne, ne, ne!

Podpisuj 6. vojno posojilo.

mežansko hrano. Mnogi gostilničarji so svojim stalnim gostom odpovedali hrano in je na vsak način treba nekaj ukreniti, da se odpomore tudi onim, ki so navezani izključno le na gostilniško hrano. Zato bode mestna aprovizacija ljubljanska ustanovila še eno vojno kuhinjo, vendar samo pod tem pogojem, če se zgodi zadostno število reflektantov. Priglasje sprejema mestni aprovizacijski urad na Poljanski cesti št. 13, I. nadstropje, kjer se naj med uradnimi urami zglase vsi oni, ki bi hoteli dobiti iz nove kuhinje hrano. Vsak priglasenec bo moral izpolniti posebno vprašalno polo, na podlagi katere se ga bo potem sprejelo v novo vojno kuhinjo.

† **Drugotjedenski razdelilni načrt za oddajo cenejšega mesa.** V ponedeljek popoldne pridejo na vrsto stranke s provizoričnimi (višnjevi) nakaznicami in sicer od št. 7500 do 8500. V sredo popoldne pridejo na vrsto uradniške kategorije. V četrtek popoldne dobe meso rdeče izkaznice, v soboto popoldne pa rumene.

† **Oddaja cenejšega sira za vojno prehrano.** Drugi teden bo začela mestna aprovizacija oddajati sir po znižanih cenah. V tork popoldne dobe sir stranke z rdečimi nakaznicami, v petek popoldne uradniške kategorije, v petek popoldne pa rumene nakaznice. Sir se bo oddajal 1 kg po 2 kroni za III. in IV. uradniško kategorijo pa 1 kg po 4 K. V tork popoldne se bo oddajal sir na rdeče izkaznice po naslednjem razporedu: Na vrsto pridejo: od 2. do ¼ št. 1—180, od ¼ št. 181—360, od ¾ št. 361—540, od ¼ št. 541—720, od ¼ št. 721—900, od ¼ št. 901—1080 in od 5. do ¼ št. 1081 naprej. Sir se bo oddajal tako, da dobe stranke s 2 oseb ¼ hleba za 1 krono, stranke s 3 in 4 osebami ½ hleba za 2 kroni, stranke s 5 in 6 osebami ¾ hleba za 3 K in stranke s 7 in več osebami po cel hleb (okoli 2 kg) za 4 krono. Da bo mogoče stranke naglo postreči in da se prepreči naval, naj stranke pridejo točno ob določenem času in naj prinesejo s seboj potreben drobiž.

† **Oddaja cenejšega mesa na modre izkaznice.** V ponedeljek, dne 21. maja bo oddajala mestna aprovizacija v cerkvi sv. Jožefa goveje meso 1 kg po 2 kroni. Na vrsto pridejo male modre izkaznice in sicer od 2. do 3. št. 7501—7750, od 3. do 4. št. 7751 do 8000, od 4. do 5. št. 8001—8250 in od 5. do 6. št. 8251—8500. Rodbine s 3 osebami dobe ½ kg, rodbine s 4 in 5 osebami ¾ kg, rodbine s 6 in 7 osebami 1 kg, rodbine s 8 in 9 osebami 1 ¼ kg, rodbine z več osebami 1 ½ kg. Razven provizorne modre izkaznice je prinesiti s seboj tudi nakazilo za meso, katero so dobile stranke pri krušnih komisijah. Brez nakaznice za meso ne dobi nihče mesa.

† **Prodaja kaše.** Kaša se bo oddajala v ponedeljek in tork, t. j. 21. in 22. maja v vojni prodajalni. Gospodskajna ulica. Na vrsto pridejo stranke z izkaznicami za kašo št. 8640—9000 dne 21. maja in od 9000 naprej dne 22. maja.

**Velik uspeh
vojnega posojila**

**je poroštvo
častnega miru!**

Razne stvari.

• **Eksplozija v Dunajskem Novem mestu.** Dunaj, 18. maja. (K. u.) Glasom korespondence iz Dunajskega Novega mesta se je zgodila tam v specialni tovarni za desinfekcijske aparate firme Thursfeld eksplozija v posodi za kisik. Trije delavci so bili ubiti, trije so bili težko ranjeni, deset pa lahko ranjenih. V oddelku za pakete ondotnega pirotehničnega zavoda Hausel in Topfbauer je včeraj vsled nepredvidnosti nastala eksplozija, ki je razdejala celo poslopje in ubila devet delavcev, več delavcev težko in lahko ranila. Obe tovarni sta privatna last.

• **Nemški dezertjerji** so ustanovili kakor poročajo dunajski listi, v Amsterdamu svoje posebno glasilo Der Kampf. To je pač najoriginalnejši produkt svetovne vojne.

Pri zlati in oteklih jetrih, dotoku krvi v glavo, mrzlih nogah, ki imajo svoj vzrok v zastajanju krvi, največ vsled zaprtja telesa, provzročaravna Franz Josef grenčica redno in milo izpraznjenje telesa, kar prinese splošno zboljšanje zdravja.

Na privatnem učnem zavodu Legat v Mariboru na Dravi se pričeno s 1. junijem 1917 novi tečaj za stenografijo, strojepisje, pravopisje in računstvo. Tečajji trajajo 4 mesece in nudijo priložnost, se v kratkem času priučiti za sedanjí čas potrebnemu znanju in ročnostim. Prospekti zastoni. Na zavodu je tudi tečaj za priučenje nemškega jezika. Prijave ob 11.—12. ure, Maribor, Viktringhofgasse 17, I. nadstropje.

Izdajatelj in odgovorni urednik:
Valentin Kopitar.
Lastnina in tisk »Narodne tiskarne«.

Kino Central

v deželnem gledališču.

V soboto 19. maja ob 7. in 9. uri zvečer, v nedeljo 20. maja ob pol 11. uri dop., ob 3., pol 5., 6., pol 8. in 9. uri zvečer, v ponedeljek 21. maja ob 4. in pol 6. uri zvečer:

Veliki senzacionalni film:

Nemci in Avstrijci v Maroku

pod oblastjo Francozov.

Po podatkih podkonzula Gustava Focka.

Pretrsljivo dejanje!

Povsod razprodana gledališča!

Ni za mladino.

V tork 22. maja, v sredo 23. maja, v četrtek 24. maja ob 4., pol 6., 7. in 9. uri zvečer:

Werner Krafft.

Senzacionalni film v štirih dejanjih.

Ernst pl. Winterstein z »Nemškega gledališča« v Berlinu v gl. vlogi.

Ni za mladino.

Izjava.

Podpisani Stefan Grabler, posestnice moč v Bodrišni vasi, obžaluje, da je dne 22. aprila 1917 popoldne v gostilni Franca Bevcerja v št. Vidu pri Grobelnem žalit Ivana Gajška iz Ponikvice št. 19, sedaj c. in kr. narednika strelskega polka št. 26, štabni oddelek v Mariboru, rekoč: »Kaj pa misli, če je Feldwebel, je vse eno nič, ni nič vreden, moji piščanci so mi več kot Ti!« Prosi zasebnega obtožitelja Ivana Gajška odpuščanja, plača vse stroške in za »Rdeči križ« 5 K, (pet kron), na kar zasebni obtožitelj obtožbo umakne.

ŠMARJE, dne 5. maja 1917.

Stefan Grabler.

Zabranite škodo,

ki jo v vsakem gospodarstvu povzroča mrčes. Cesto se še ne ve, da je kako nenadoma se pojavljeno škodo naredil skrit mrčes. Rastline na vrtu, živila v kleti, obleka v omarah, živina v hlevu, jedila v kuhinjski shrambi, so izpostavljeni napadom škodljivca mrčesa, kot listnih uš, pršic, moljev, škarkov, uš, bolh in stenic. Bolhe, stence in muhe prenašajo bolezne kal, ki ogrožajo človeka in živino. Potrebno je zato, da se v vsaki hiši uporablja Fellerjev priznani mrčesni prašek »Elza«. Po poročilih tisočev, ki so ga že uporabljali, nena- vadno hitro in varno učinkuje proti vsaki vrsti mrčesa. Kamor se ga potrese, uniči vse mrčes z za- lego vred. Fellerjev mrčesni prašek »Elza« ni mogoče nadomestiti z nobenim drugim. Predvojnne cene: 1 puščica K 150 če se naroči hkratu z drugimi izdelki, 4 puščice 6 K za zavojino in poštnino K 230 več. Natančno navodilo je priloženo. Ti izborni izdelki se naročajo edino pristni pri lekarnarju E. V. Feller, Stubica, Elza trg št. 238. (Hrvatska).

S seboj vzeti

je mogoče Fellerjev bol lajšajoči, osvežujoči, men- tolov črtnik zoper migreno z znakom »Elza« id stane samo K 140 in se hrani v leseni puščici. Poljski delavci, hribolazci itd. ga uporabljajo za hladitev pri prehodu vročini, za preprečenje soln- čnega pika, dame ga uporabljajo zoper migreno, glavobol, vsled prijetnega duha učinkuje oživlja- joče in brani žuželkam. Pri pikih žuželk odstranja trganje v koži, zabranja odrčenje in zatečenje kože. Rabi se ga lahko dolgo časa in stane K 140. Ti mnogo tisočkrat preizkušeni izdelki se na- ročajo pri lekarnarju E. V. Feller, Stubica, Elza trg št. 238 (Hrvaško). Da se prihranijo poštnin- ski stroški, se lahko naroče zajedno še drugi tu priporočani ali splošno znani izdelki, n. p. mo- čno francosko žganje, cimetove kapljice, Hofman- nove kapljice, tucat stane samo K 430 šved- ske kapljice, Balzamova tinktura itd., kakor jih pozna lekarniška veda. Zavojina in poštnina 2 K 30 vin. več.

Redite se krepkeje

in napravite tudi svoje otroke in slabotne, bolne svoje s krepko izrejo zdrave in za življenje mo- čne. Za zdravega in krepkega človeka je tudi suhi kruh redilna jed, iz katere pridobiva moč in veselje do življenja. Mali otroci, na krvi revne, bledolice osebe, doječe matere, slabotni, bolniki in trpeč, starejše osebe in take, ki so prestale bolezni ali težke strapace, otroci, ki imajo bule ali dobivajo zobe, porodnice in druge slabotne osebe pa ne morejo jesti nava- dnih jedi, ker so večinoma slabotne, da ne mo- rejo delo prebave izvršiti. Take osebe potrebu- jejo torej posebno lahko, lahko prebavljivo in jako redilno, močno hrano, in to je Fellerjevo pristno dorševo ribje olje. Nima slabega okusa in duha, marveč ima najboljši okus, se torej prav lahko jemlje. Tudi otroci ga pijejo radi. Dorševo ribje olje se od številnih zdravnikov in profesorjev jemlje. Odlikovati je vsekakor pred vsem inozemskim mešanicam, emulzijam, redil- nim praškom in drugim preparatom. Edino pristno od lekarnarja E. V. Feller, Stubica, Elza-trg št. 238 (Hrvaško).

Josip Kosler jun. javlja v najgloblji žalosti v svojem in v imenu ostalih sorodnikov tužno vest, da je Bogu vsegamočnemu dopadlo poklicati k sebi njegovega iskrenoljubljenega, nepozabnega očeta, gospoda

dr. Josipa Koslerja

viteza Franc Jožefovega reda, rentirja in hišnega posestnika v boljše življenje.

Premiul je v sredo dne 16. t. m. ob pol osmih zvečer po dolgem bolehanju, večkrat previden s sv. zakramenti za umirajoče, v 96. letu svojega življenja.

Truplo predragega pokojnika se je dne 18. majnika 1917 ob 5. uri popoldne v hiši žalosti Šelenburgova ulica št. 3, svečano blagoslovilo, prepeljalo na pokopališče k sv. Krištofu in tam položilo v rodbinsko grobnico k večnemu počitku.

Mir in pokoj njegovi duši!

Obenem izreka za vse mnogobrojne dokaze iskrenega sočutja, ki so mu dolgi, za poklo- njene krasne vence, ter za mnogoštevilno čašče spretnost na sadnji poti pokojnikovi svojo najsrčnejšo zahvalo.

V LJUBLJANI, dne 19. maja 1917.

Na hrano in stanovalje

se sprejmeta ena ali dve gospodinj. 1646
Kje, pove upravništvo »Slov. Naroda«.

Orož. stražmojster v p.

že več let v odvetniški pisarni, želi primerne službe. 1616
Naslov pove uprav. »Slov. Naroda«.

Išče se SLUGA. KINO IDEAL.

Kuharica

dobra, zanesljiva, se takoj sprejme. Plača po dogovoru. Pismene ponudbe pod »Dobra kuharica« na poštni predal št. 38. 1662

Proda se izvrstno ideja modisterija.

Ponudbe pod »modisterija 1632« na uprav. »Slov. Naroda«.

Led na prodaj hotel Strukelj

vsak dan od 11—12 ure.

Krepkega dečka

begunca, ki je vafen konj, sprejme takoj kot hlapca, trgovina z mešanim blagom. 1651
Naslov pove uprav. »Slov. Naroda«.

Kigijenična manufaktura
Juhj Singer
Dunaj I, Wiesingerstr. 8 f.
Ceniki z zdravniškim poukom gratis in fr.
Zaprto, 30 vinarjev znamkah. 143

KRAPINA

Toplice (Krnjaka). **gih** **revmo** **ischias.**
Pojasnila in pre-
spiti znani.

Nobenega zobobola

več, nobenih noči brez spanja. »Tides« pomiri bolečine v otilih zobeh, pri trdovratnih revmatičnih zobnih bolečinah, ko so vsa sredstva že odpovedala. Pri neuspehu denar nazaj. Cena 2.— K, 3 zavitki 5 K, 6 zavitkov 8.— K. Nobenega zobnega kamena več, snežnobele zobe dobite po uporabi »Tides-zobna voda«. Takojšnji učinek. Cena 2 K, 3 steklenice 5 K. 3659
Komeny, Košice (Kaschau) I. Poštni predal 12/23, Ogrska.

Kostanjev les

od 1 m dolgosti, 10 cm debelosti naprej v deblih in pole-
nih kupi po najvišji ceni trdka: 36
J. Pogačnik, Ljubljana, Mar. Terezije cesta 13.

Zajamčen uspeh. Bužne, lepe prsi

dobite ob rabi med. 1566
dr. A. Rixa kreme za prsi oblatveno preiskano, gar. neškodljiva za vsako starost, zanesljiv uspeh. Rabi se zunanje. Edina krema za prsi, ki jo vsled čudovitega učinka prodajajo lekarnarji, dvorne parfumerije itd. Polzurna pušica K 4—, velika pušica, za-
dostna za uspeh K 9—. Razpošiljanje strogo diskretno.
Koa. dr. A. Rix, laboratorij, Dunaj IX, Lohrergasse 6/2.
Zaloge v Ljubljani: drog. Kanc in »Adrija«. Zaloge v Mariboru: labor. Schönbauer, Mar. pom. in part. Hofman.

18letna gospodična

zmožna slov. in nem. jezika, s trg. te-
čajem, želi vstopiti kot kontoristinja
v kako pisarno. — Ponudbe pod »Za-
četnica/1885« na upr. »Slov. Nar.«

»Tripe Confalonieri«, izvezo in uvoz deželnih
pridelkov na debelo ponuja neoholno vagonov

zdravega dalmatinskega vina
slanih sardelic. brinja itd.

Brzjavni naslov: **Confalonieri,**
Zader, Dalmacija. 1609

Proda se

hiša in gostilna

v Ljubljani, eventualno se da
gostilna tudi v najem proti kav-
ciji. — Naslov pove upravništvo
»Slovenskega Naroda«. 1663

Prodajam VILO

moderna solidna stavba z vsem kom-
fortom v slovenskem trgu na južnem
Štajerskem. Natančni opis na razpolago.
— Le resni reflektanti naj blagovolijo
vprašati pod »vila 1917« na uprav.
»Slov. Naroda«. 1650

Sprejemem kontoristinjo!

Reflektiram le na izurjeno, v knjigo-
vodstvu zanesljivo in vestno moč, koja
je v stenografiji in strojepisju perfektno
izveščana. — Ponudbe z zahtevkom
plače je vpslati čimprej trdki
Vinko Vabič, veletržec, Žalec.

Ženitna ponudba.

34 let star, doberščen fant,
prijetne zunanosti, posejnikov
sin in boljši rokodelac, se želi v
kratkem z nekaj premožnim de-
kletom ali vdovo poročiti. Resne
ponudbe pod »Srečna bodočnost/
1639« na uprav. »Slov. Naroda«.

Knjigovodja ali knjigovodkinja

le starejša in izkušena moč, veščo obeh
deželnih jezikov, 1886 trdka

FR. ČUDEN, Ljubljana,
Prešernova ulica št. 1.

500 kron!
Vam plačam, ako moj uni-
čevalec korenin Rila bakam
ne odpravi v 3 dneh brez bolečin Vaših
kurjih oči, bradavice, običajne
Cena lončku z jamstvenim pismom 1.75 K,
3 lončki K 4.50, 6 lončkov K 7.50. Na
stotine zahvalnih pism in priznanj.
Komeny, — Košice (Kasau) Poštešok 2
12/367, Ogrska. 3663

Hiša

enonadstropna
s trgovskimi prostori, trgovske oprave,
obširnimi sadovniki in vrtom za ze-
lenjavo, v večjem kraju na Dolenjskem
ob železnici, sedež okrajne sodnije, se
po ceni in pod ugodnimi pogoji
proda. 1418
Pojasnila daje odvetniška pisarna
Dr. Frana Poček, Ljubljana,
Sv. Petra cesta 11.

DAME
menstruacijska podveza,
zdravniško priporočena.
Varuje pred prehlajenjem,
komodna in praktična,
varčuje perilo in ostane
vedno mehka. Kompletna
garnitura K 3.50, 6.50,
leta trpežne K 7.50, 10.
najfinije 12 K, porto 95 vin. Izmišljalni
aparati za ženske K 8, 12, 16, 20, 25;
razpošilja se diskretno. Miglj. zaloga
Potočki, Dunaj VI/14, Hogenasse 15.

Karel Linhart

Ljubljana, Marije Terezije cesta št. 7
Zaloga vseh vrst žepnih ur, ur
na nihale s polnim bitjem, ston-
skih in kuhinjskih ur, budilk.
Nihajne vojaške ure, ure v zapostavljen
s radijskim kazalnikom ali brez njega,
zaloga srebrnih in steklenih ur »Ome-
ga« po najnižjih cenah. 131
Popravila se izvršujejo najbolje.

Vozna kolesa

in pritlikline,
poprave,
emajliranje in poniklanje
izvršuje točno in ceno 1311
A. Weissberg, Dunaj II,
Untere Donaustrasse 23/5.
Cenik odd. 1 zastoj.

Gospodje in dame

ki imajo stike s šolami, kloštri,
zadugami in društvi vseh vrst
se lahko posvetijo neki predsto-
ječi patrijotični akciji.
Ponudbe pod »Verdienst-
gelingenheit 50/157 a« na
anonč. eksp. Jos. A. Kienreich,
Gradec, Sackstrasse 4. 1476

VIOLINO

(goši) staroitalijanska, se kupi.
Ponudbe z natančnejšo navedbo
na H. Grossmann, višji gozdar,
Färth b. Tragtawang, Zgoranje
Štajerske. 1478

Prodajalka

izurjena v trgovini s papirjem, se
sprejme, Ravnotam

komptoristinja
večja knjigovodstva, strojepisja in ste-
nografije. — Pismene ponudbe pod
»št. 1891 1577« na upr. »Slov. Nar.«

REALITETA

v Kandiji pri Novem mestu, ki se
dobro obrestuje, s malim vrtom, veli-
kimi prostori, hlevom in ledenico, ca.
10 oralo bukovega gozda, se po
primerni ceni proda. 1569

Pismene ponudbe je vpslati na
odvetniško pisarno dr. Otta Val-
lentschaga, Ljubljana.

Proda se

hiša v Litiji

enonadstropna, s kletmi, v pritličju so tri sobe
in kuhinja, ravno tako v I. nadstropju. Poleg
tega še majhen vrt za sedenje in zelenjadni
vrt in hlev. Hiša stane K 18.000, hipoteke je
na nji vključene 12.000 K, ki lahko ostanejo.
Naplačilo v znesku 4000 K zadostuje. Pripravo
za penzioniste, gostilničarje in obrtnike.
Naslov pove upravništvo »Slovenskega Naroda«. 1625

Kdor želi

skleniti življenjsko zavarovanje
in jo življenjskega zdravja ali pa
je bil od kakor druge zavaroval-
nice odklonjen, naj se radi takoj-
šnjega in brezplačnega pojasnila
nemudoma obrne na poštni pre-
dal št. 23, Ljubljana. 1595

Lep kmečki grunt

se radi vpoklica sinov k voja-
kom proda. Obsega nad 50 oral.
zelo dobre zemlje in krasne gozdo-
ve v bližini Beljaka, zelo pripraven
za mlekorajo. Vpraša se pri last-
niku Iv. Wiesflecker, Kleče,
pošta Podravlje, (Föderlach),
Koroške. 1613

Kostanjeve in bukove hlode

kupi vsakomnožino franko vagon 255
Strojilna tovarna Samsa & Co. v Ljubljani.
Vpošteva se le pismene ponudbe z navedbo cen.

Potom

javne prostovoljne dražbe

ki se vrši

v torek, dne 29. maja 1917

na licu mesta na Bledu, pričnši ob 9. uri dopoldne pri vili Hribar v
Zagorinah hiš. št. 39. se proda:

1. Vila Hribar v Zagorinah hiš. št. 39. z gospodarskim poslopjem in vrtom
(vl. št. 266, kat. obč. Zeleče).
2. Vila Wölling v Zelečah hiš. št. 34. z vrtom, velikim gospodarskim poslopjem
in zemljišči (vl. št. 495, kat. obč. Zeleče).

Dražbeni pogoji se bodo reflektantom sporočili pred dražbo.

Pojasnila daje

Posojilnica v Radovljici.

prodajalka

špecijske stroke. Plača po dogovoru.
Hrana in stanovanje v hiši. A. Sušnik.
Ljubljana, Zaloška cesta št. 21. 1603

Vojnopoštne dopisnice.

K 3.50 za 1000; 100 vojaških ali ljubzenskih
K 5.—; umetniških razglednic K 6 razpošilja
po povzetju 2969
Schleier-Jeva zaloga razglednic
Dunaj XVI/15, Brunnenasse 67.
Ako ne ugaja, denar nazaj.

PRODAJALKA

obeh deželnih jezikov zmožna
se sprejme.

Poizve se v upravništvu »Slov. Naroda«. 1648

Pošteno in pridno

DEKLE

vajena kmečkega dela, išče primerne
službe. Ponudbe pod »št. 420/
1641« na upravništvo »Slov. Naroda«.

Kupi ali v najem se vzame v
okolici Ljubljane

vodna ali parna žaga.

Ponudbe pod »žaga/1611« na
upravništvo »Slovenskega Naroda«.

So bolne pljuča ozdravljive?

Vsakemu dajem gratis na znanje, da sem se
oprostil bolezni in pljučih, astme, kašlja in
želodčnih bolezni. Po ceni sredstvo, ki se
je vsakdo lahko nabavi. Pošljite svoj na-
tančni naslov na Astral-tovarno, liker brez
alkohola. 1139

IVAN ZAMRAZIL, Zagreb, Marovska ulica št. 3.
Mnogo zahvalnih pisem.

- Deček -

16 let star, z dobro šolsko izobrazbo
želi vstopiti, kje h kakemu
sedlarskemu, tapetniškemu ali
kijučavničarskemu mojstru v uk.
Naslov pove uprav. »Slov. Naroda«. 1638

:: Vsakovrstne ::

slamnike

priporočam gospodom trgovcem in
slavnemu občinstvu za obilo naročitev.
Cene primerno nizke, postrežba kakor
je v tem času najbolje mogoča.

Fr. Cerar

tovarna slamnikov v Štobu
pošta in žel. postaja Domžale pri Ljubljani.

Dolniski kapital K 60,200.000—
Rezerve „ 17,000.000—.

C. kr. priv.

Stanje den. vlog na hran. knjižice 31. okt. 1916:
K 143,241.140—.

Splošna prometna banka podružnica Ljubljana, preje J. C. Mayer

Centrala na Dunaju. — Ustanovljena 1864.

Vodil Marjita trg-St. Petra cesta (v bliž. »Ankuražni Generali«).

Ustanovljena 1864. — 33 podružnic.

Preskrbovanje vseh bankovnih transakcij, a. pr.: Prevzemanje denarnih vlog na hranilne
knjižice brez rentnega davka, kontovne knjige ter na konto-kontat z vsakodnevnim vedno ugodnim obre-
stovanjem. — Denar se lahko dviga vsak dan brez odpovedi. — Kupovanje in prodajanje vrednostnih
papierjev strogo v okviru uradnih kurznih poročil. — Shranjevanje in upravljanje (depoti) vrednostnih
papierjev in posojila nanje. 34

Najcudnejše izvrševanje bančnih naročil na vseh tuzemskih in inozemskih mestih — zplačevanje ku-
ponov in izrebanje vrednostnih papierjev. — Kupovanje in prodajanje deviz, valut in tujih novcev. —
Najemodaj varnih predalov samostojne (safes) za ognjevarno shranjevanje vrednostnih papierjev, listin,
dragotin itd. pod lastni zaklepom stranke. — Opravljanje a. kr. razr. loterije brezplačna revizija izre-
banih vrednostnih papierjev. — Promese za vsa tuzemstva. Izplačila in nakazila v Ameriko in iz Ameriko.
— Brzjavno: Prometna banka Ljubljana. — Telefon št. 41

Najlepši kras ženske

se lepo oblikovane, bujne, trde grudi. Gospe, ki se v tem oziru ne čutijo popolne, naj pišejo na Ido Krause, ki jim pošlje brezplačno na podlagi od nje preiskušene metode, diskreten avtor v svrhu pridobitve idealnih, okroglih oblik. 1456

Ida Krause, Požun, (Pressburg), Ogrsko,
Schanzstrasse 2. odd. 41.

Srbečico, hraste, izpuščaje

odpravi kar najhitreje „Dr. Fiescha ružavo mazilo“.
Mali lonček K 160, veliki K 3—, družinska porcija K 9—, Z dodatkom, kako se uporablja, se naroča pri

Dr. E. Fieschs Kronen-Apotheke, Raab (Győr), Ogrsko.

Varstveno zavarovane

KARL GOLD' baterije

so edino dobre.

K. A. KREGAR, Ljubljana,

Sv. Petra cesta št. 2, 1. največja trgovina
elekt. žepnih svetilk in baterij na Kranjskem

Srbečico, hraste, izpuščaje, kožne bolezni, stare rane

odpravi hitro in sigurno

jantarsko mazilo.

Ne umaže in ne diši. Mali lonček 3 K, veliki lonček 5 K, družinski lonček 9 K z navodilom. K temu spadaj. jantarsko milo 4 K. Izdeluje

Gerö Sandor, lekarnar, Nagy Körös 30.

Najlepši, pijetete polni spomin na umrle

imate v povečani njihovi sliki.

Povečanja in umetniška izdelavanja fotografij v vsaki velikosti po nizkih cenah

zajamčeno natančno po vzorcu, prevzema risarski in umetniški zavod

Ferd. Lud. Chamrada, Dunaj 15. okraj, Wurmsergasse 43.

Ceniki na željo. 1410 Zastopniki so povsod sprejemljivi.

Krasna izbira bluz.

Specijalna trgovina za bluze

Antonija Sitar
Selenburgova ulica 1.

Okrajna bolniška blagajna v Ljubljani

Št. 116.

Vabilo

na

izredni občni zbor delegatov

ki ga sklicuje blagajnično načelstvo v zmislu prvega odstavka § 29 blagajničnih pravil na soboto dne **26. maja 1917 ob pol 8. uri zvečer** v blagajnične prostore, Turjaški trg št. 4, 1. nadstropje.

DNEVNI RED:

a) Sklepanje o premembi blagajničnih pravil v zmislu cesarske naredbe z dne 4. januarja 1917, drž. zak. št. 6.

b) Predlogi načelstva in sklepanje o njih.

Po § 30. blagajničnih pravil je občni zbor sklepčen, ako je pričujočih vsaj 30 članov, ki se po pravilih smejo udeleževati občnega zbora. Kadar ne pride toliko upravičencev, vrši se eno uro pozneje — t. j. ob pol 9. uri — nov občni zbor z istim dnevnim redom; ta občni zbor je sklepčen ne glede na število udeležencev.

Opomba: Pristop na občni zbor je dovoljen le z vabilom, ki služi obenem za legitimacijo.

LJUBLJANA, dne 16. maja 1917.

Mihail Božanec l. z.

LJUBLJANA, Dvorski trg št. 1.

Franc Furlan

naslednik Faschingove vdove

ključavničarstvo

in zaloga štedilnikov

so nakajati 125

Šimbrožev trg št. 9.

AVG. AGNOLA

v Ljubljani, Dunajska cesta 11.

Velika zaloga

steklenine, porcelana, svetilk, zrcal, šip, kozarcev, vrčkov l. t. d.

Gostilniška in kavarnarska namizna posoda po najnižjih cenah.

Ustanovljeno 1845.

Parno barvarstvo

ter kemično čiščenje in snaženje oblek.

Apretura sukna.

JOS. REICH

Poljanski nasip - Ozka ulica št. 4.

Sprejemališče

Selenburgova ulica št. 3.

Postrežba točna. Solidne cene.

MILO

dobivate v

specijalni trgovini za milo

Milan Hočevar

Ljubljana

Sv. Petra cesta 28.

Istotam

sveto, kroma za čevlje, toaletna mila, pralni praški l. t. d.

na debelo in drobno.

Gonilne jermene

brez oprostine izkaznice

Naslov brzojavk: **Gigant, Gradec.**

dobavlja takoj

Podjetje za industrijske potrebe **Kattner & Ko., Gradec.**

Botri!

Botrice!

Birmance razveselite z lepim birmanskim darilom ki se v veliki izbiri in po nizkih cenah dobe pri zlatarju in juvelirju

Aloiziju Fuchsu,

v Ljubljani, Selenburgova ulica 6,
(poleg puškarja Kaiserja).

1592

Semenj za posodo.

od 14. maja t. l. do 26. maja t. l. prodaja karlovovarskega porcelana, pločevinaste in emaljske posode, ter posode iz litare. Za mnogobrojen obisk se priporoča

IVAN KUS.

Kupimo stare in nove zamaške iz plutovine v vseh velikostih in množinah kakor tudi

probkovo žaganje in sekance

dalje krog 1000 kg

1617

ribjega kleja ali istovrednega nadomestila za lepenje zamaškov proti gotovini pri prevzetju.

Ponudbe z večjimi vzorci na nakupovalni biro probkovihi tovarni Brunnensdorf in Elősterle na Eger, Karl Simon, Praga I, Bilek ul. 8.

Stroji za striženje las à 10 K.

Britve od 2—10 K. Brivski aparati, brivske kilne

najboljše kakovosti po najnižjih cenah pri

A. WEISSBERG, Dunaj II, Untere Donaustrasse 23/5.

Specijalni cenik odd. IV. gratis. Za trgovce en gros cenik.

Priporočamo specialno

damsko in otroško konfekcijo

zelo solidne trdke

M. Kristofič-Bučar

Ljubljana, Stari trg št. 9. — Lastna hiša.

Najnovejše KOSTUME Najnovejša

BLUZE Plašče, jope
Zalne — domače obleke
Perilo, čepice, sportne
klobuke in steznike.

KRILA

Otroške oblekice in obleke za mladenke.

Higienično perilo in druge potrebščine za novorojenčke.

Pošilja na izbiro tudi na deželo.

Posojilnica v Logatcu

registrovana zadruga z omejenim poročtvom
vabi častite zadrugnike

k rednemu občnemu zboru

ki bode

dne **27. maja t. l. ob 2. uri popoldne**
v posojilnični pisarni v Dol. Logatcu.

DNEVNI RED:

1. Poročilo ravnateljstva in računski sklep za leta 1916.
2. Poročilo nadzorstva.
3. Razdelitev dobička.
4. Čitanje revizijskega poročila.
5. Volitev ravnateljstva in nadzorstva.
6. Razlogi in nasveti zadrugnikov.

Bilanca 31. decembra 1916.

Aktiva	K	v	Passiva	K	v
Gotovina v blagajni . . .	59.004	38	Zadružni deleži	25.906	—
Poštna hranilnica	4.264	65	Dividenda deležev	2.985	60
Denarni zavodi	743.896	97	Predplačane obresti posojil	1.658	76
Papirji	49.047	50	Hranilne vloge	1.393.718	13
Posojila	746.203	39	Tekoči računi strank	149.626	80
Obresti posojil	29.528	73	Reservni fond	107.677	78
Troški posojil	1.500	96	Dobiček za l. 1916	8.983	33
Inventar	1.980	73			
Posestvo	55.129	09			
	1.690.556	40		1.690.556	40

Ravnateljstvo.

Prodaja se
salonska oprava
ogledale in voč družnega pohištva
rači družinskih razmer. Ogleda
se lahko vsaki dan popoldne na
Dolenjskem kolodvoru I. nadst.
1623

Prazne vreče

vseh vrst in v vsaki množini kupuje
vedno ter plačuje najdražje 1202

✕ trgovska trdka ✕
J. Kušlan, Kranj, Gorenjsko.

Slamnate šolne

za dom in

slamnate podplate za v čevlje
sem začel izdelovati na dobole
in jih priporočam, kot nadomestilo
za drago usnjeno obutev, posebno
za delo v sobah. 235

Poskusite, ne bode vam žal.
Fr. Cerar,
tovarna slamičkov v Štobu, pošta
Domžale pri Ljubljani.

Zahvala
slovenski
banki

Destilator tokaji

Brez pomisleka se

JOS. PETELINCA

šivalni stroji najlepši in čisto najprimernejši priložnostna darila.

Ti stroji znamke „Gritzner“ in „Afrana“ so najboljši sedanosti, živajo, večejo, (štikajo), krpajo (mašijo) perilo in
nogavice ter imajo 10 letno garancijo, kroglični, brezšumen tok ter biserni ugod. — Vedno v zalogi
priproste in luxus opreme, ter stroji vseh sistemov. — Pouk brezplačen.

Cim prej kupiš, ceneje kupiš — dobro le pri: **JOS. PETELINCA**
LJUBLJANA, sv. Petra nasip 7, — blizu frančiškanskega mostu, levo, ob vodi, 3. hiša.

Modni salon

Stuchly-Maschke

Zidovska ulica št. 3.
Dvorski trg 7.
Ljubljana.

Priporočam cenj. damam tu in na
deželi na Dunaju osebno izbrane
novosti

krasnih klobukov

in čepic

finega okusa za dame in deklice.

Popravila se sprejemajo.

Šalni klobuki vedno v zalogi.

Solidno blago — nizke cene.

Če se v našem pod izredno ugodnimi

pogoji, dobro vpolnjen

GOSTILNA

v lepem romantičnem kraju na Dolnjem
slovanem, eventuelno tudi na račun. Stanovanje
je meblirano, za najemnika prosto, istemu
stoji tudi več polja za obdelovanje na raz-
polago. — Cenjena ponudba na upravnitvo
»Slov. Narod« pod »P. J. 9.1418«

Več mizararskih pomočnikov sprejme

J. J. Naglas, tovarna pohištva
Kongresni trg 12.

Kupujem in prodajam:

bodisi pohištvo, steklenino, že-
lezo, sulice, porcelan, orožje,
podebe, star denar, sploh vse,
kar je najmanj 50 let staro.

Obenem kupim staro zobovje.
Posredujem za hiše, zemljišča itd.

Albert Derganc

brivec in koncesijoniran starinar
Ljubljana, Frančiškanska ulica 10.

Pianine, klavirje, Orchestrione,
in harmonije.

S. KMETETZ

LJUBLJANA, Kolodvorska ulica št. 26.

PATENTE

vseh dežela izposluje inženir 542
M. GELHAUS, oblastveno avtor. in zapriseženi patentni odvetnik
na Dunaju VI., Mariahilferstrasse št. 37.

Krasna birmanska darila.

Svetovnoznana domača trdka.
Največja izbira
ur, verižic, prstanov in
lepa darila.
Posebno velika izbira briljantov.
Vabi za obilni obisk

FR. ČUDEN
Prežernova ulica 1,
nasproti frančišk. cerkve v Ljubljani.
Največja izbira preizkuš. vojnih ur.

Josip Jug

pleskarski in likarski mojster
Ljubljana, Rimska c. 16.

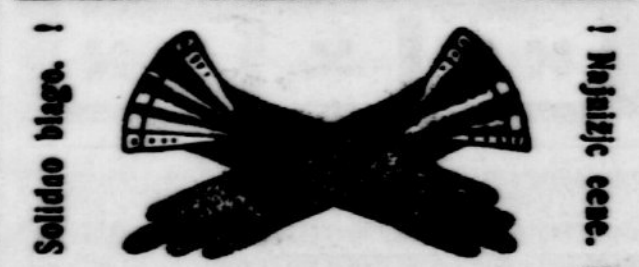
se priporoča cenjenemu občinstvu za
vsa v to stroko spadajoča dela. 1114
Solidna in točna postrežba.

Prej v Gorici. **F. Batjel** Prej v Gorici.
Ljubljana, Stari trg št. 28.

Moška in ženska
dvokolesa
s stare pnevmatike.
šivalni stroji, gramofoni,
električne žarne svetilke že
kompletne od 2 K.
Najboljše baterije.

Posebno nizke cene za preprodajalce
Mehanična delavnica
na Starem trgu št. 11
v sličičevi hiši poleg gorške kleti.

M. Schubert

preje Bilina & Kasch,
Ljubljana, Zidovska ul. 5.

priporoča veliko zalogo tkanin in
globe-rekavie, modne blage za
gospode in dame, raznovrstne fine
parfume, ročna dela in material,
kirurški predmeti. 413

Moderna predtiskarija.
Izdelovanje preoblečenih gumbov.

Oferiram 170 gramov doze jetrne pastete konzerve I.a

čelika izdelava à 100 doz 300 K
v 15/20 kg poštnih zabojih, po povzetju, porto vračunjen. Zaboj se zara-
čuna K 350. Manj kot 1 zaboj z 96 dozami se ne odpošilja. Imam tudi
klobase-pečenice in druge mesne konzerve.
Izvoz praških gnjati **M. KOHN**,
1612 Praga-Zižkov, Havličekova ul. 16.

Perilo
za gospod
v zalogi.

Izdelovanje nevestinskih oprem.

Ustanovljeno 1866.

Perilo
za deteta
v zalogi.

Mosko, damsko in otroško

perilo

lastnega izdelka

določ znano zaradi izbornega kroja, točnega dela, zmernih cen
priporoča

C. J. HAMANN

dobavitelj perila ces. in kralj. Visokosti,
častniških uniformiranj, zavodov, sa-
mostanov i. t. d. v

LJUBLJANA

Perilo po meri se izgotavlja najhitreje.

Istotam prva kranjska

pralnica in likalnica perila.

Motorni obrat.

Največje varovanje perila.

Najnoviji stroji.

Moški klobuki.

Priznane
najpoštenejša postrežba.

Posteljno perje, puh in kapok.

Sportni predmeti.

A. & E. Skabernè
Najnovije bluze za dame
Mestni trg št. 10.

Oficijelno subskripcijsko mesto

Češka industrijalna banka podružnica v Ljubljani

sprejema prijave na

šesto avstrijsko vojno posojilo.

Pojasnila ter listovine se dobivajo pri blagajni banke v Stritarjevi ulici št. 9.